

PREGLED PONUDBE IZOBRAŽEVANJA IN UČENJA ODRASLIH

V SLOVENIJI 2023/2024

Analiza in zaključno poročilo

KAM PO ZNANJE

Pridobite novo znanje in spretnosti.

Obiščite spletni portal Kam po znanje

<https://kampoznanje.si>

Naloga:

Pregled dejavnosti, dosežkov in ponudbe v izobraževanju odraslih (Pregled ponudbe izobraževanja odraslih v Sloveniji 2023/2024)

Nosilec naloge:

Andragoški center Slovenije

Odgovorna oseba:

Erika Brenk

Jezikovni pregled:

Ana Peklenik

Kraj in datum izdaje:

Ljubljana, december 2023

Nalogo financira:

Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje

Vsebina

1. Uvod.....	1
2. Aktivnosti za pripravo Pregleda izobraževanja in učenja odraslih	2
3. Informacijska podpora.....	4
4. Promocija portala Kam po znanje	4
5. Analiza izobraževalne ponudbe odraslih.....	7
5.1 Izvajalci izobraževanja in učenja odraslih	7
5.2 Izvajalci izobraževanja in učenja odraslih po regijah.....	8
5.2 Izvajalci izobraževanja in učenja odraslih po občinah	10
5.3 Izvajalci izobraževanja in učenja odraslih po vrstah ustanov	11
5.4 Programi izobraževanja in učenja za odrasle.....	12
5.5 Programi izobraževanja in učenja po regijah.....	13
5.6 Programi izobraževanja in učenja po občinah.....	15
5.7 Programi izobraževanja in učenja po vrstah izobraževanja.....	16
5.8 Programi izobraževanja in učenja po vsebinah	19
5.9 Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev spretnosti za življenje	21
5.9.1 Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev zelenih spretnosti.....	23
5.9.2 Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev digitalnih spretnosti.....	25
5.9.3 Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev spretnosti za zdravo življenje.....	27
5.9.4 Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev spretnosti za kulturno življenje.....	29
5.9.5 Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev finančnih in potrošniških spretnosti za življenje	32
5.9.6 Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev medijskih spretnosti za življenje.....	34
5.9.7 Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev osebnih (čustvenih) in medosebnih spretnosti za življenje	35
5.9.8 Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev državljskih spretnosti za življenje	38
6. Zaključek.....	40

1. Uvod

Da se lahko uspešno spopadamo z izzivi sodobnega sveta, se moramo nenehno učiti. Znanja, pridobljena v formalnem izobraževanju, pogosto ne zadoščajo za uspešno delo in življenje, zato je treba znanja in spretnosti pridobivati in nadgrajevati tudi z neformalnim in priložnostnim (izkustvenim) učenjem.

Pri tem je pomembno, da najširšo javnost nenehno obveščamo in informiramo o učnih priložnostih, dostopnih v lokalnem in širšem okolju. Z učinkovitimi in prodornimi pristopi je treba posameznike nagovarjati k učenju in pridobivanju novih spretnosti in veščin. Zlasti izobraževalno prikrajšane in ranljive skupine odraslih je treba motivirati k učenju in spodbujati k pogostejšemu vključevanju v najrazličnejše izobraževalne in učne dejavnosti.

Ozaveščanje, obveščanje in informiranje javnosti so postale pomembne dejavnosti za doseganje večje vključenosti odraslih v izobraževanje in vseživljenjsko učenje. S tem namenom na Andragoškem centru Slovenije (ACS) že vrsto let pripravljamo pregled ponudbe izobraževanja in učenja za odrasle v Sloveniji. Tako informiramo in obveščamo najširšo javnost o različnih možnostih izobraževanja in usposabljanja na področju formalnega in neformalnega izobraževanja in učenja. Pregled objavimo na spletnem portalu [Kam po znanje](#),¹ ki na enem mestu združuje aktualne informacije o ustanovah in njihovih programih formalnega in neformalnega izobraževanja, aktualne novice in obvestila o dogajanju v izobraževanju odraslih, videopredstavitve ustanov in izobraževalnih programov ter zgodbe učečih se odraslih. Posebna pozornost je namenjena programom za pridobivanje in krepitev t. i. spretnosti za življenje, saj so te vse pomembnejše za lažje spopadanje z izzivi sodobnega sveta.

Portal je osrednje spletno mesto, kjer programe učenja in izobraževanja promovirajo številne šole, zavodi, zasebne ustanove, knjižnice, muzeji, društva in drugi. Izvajalci izobraževanja in učenja odraslih so portal prepoznali kot priložnost za brezplačno promocijo svoje ponudbe, zato je njihov interes za predstavitev vsako leto večji.

Podatki o izobraževalni ponudbi, zbrani na enem mestu, pripomorejo tudi k informiranju in svetovanju različnim ciljnim skupinam odraslih, zlasti tistim z nižjo izobrazbo oziroma usposobljenostjo. Zainteresirani lahko na portalu pridobijo tudi informacije o aktualnem dogajanju v izobraževanju odraslih ter možnostih brezplačne svetovalne pomoči in samostojnega učenja. Poistovetijo se lahko z navdihujočimi videozgodbami in izjavami učečih se posameznikov, ki so nam zaupali svoje pozitivne izkušnje z učenjem in izobraževanjem.

Posebna rubrika, poimenovana Kotiček EPALE – znanja za izobraževalce odraslih, je namenjena strokovni javnosti. Tu lahko izobraževalci odraslih dobijo informacije o usposabljanjih in izpopolnjevanjih za svoj nadaljnji strokovni in osebni razvoj.

Aktualni podatki o ponudbi učenja in izobraževanja odraslih so nepogrešljiv vir tudi za informativno-svetovalno dejavnost, kadrovske delavce, pa tudi strokovno in politično javnost pri sistemskih in strokovnih odločitvah ter za analitično-raziskovalne namene. Zbrani podatki so pomembni tudi pri ažuriranju in dopolnjevanju baz podatkov o ustanovah, ki izvajajo izobraževanje odraslih (npr. centralni

¹ V LDN ACS: Pregled dejavnosti, dosežkov in ponudbe v izobraževanju odraslih

register ACS in Statistični urad RS), ter programih na področju formalnega in neformalnega učenja odraslih.

Tudi v letu 2023 smo v okviru mednarodnega projekta Uresničevanje novega Evropskega programa za učenje odraslih [EPUO 2022–2023](#) na portalu namenili pozornost spretnostim za življenje in delo. Lani zasnovano podstran [Spretnosti za življenje](#) smo letos nadgradili še z dodatnimi vsebinami o spretnostih za življenje in delo. Štirim spretnostim, obravnavanim na forumih EPUO 2022, tj. zelenim in digitalnim ter spretnostim za zdravo oziroma kulturno življenje, smo letos dodali še štiri nove. V središče smo jih postavili na forumih EPUO 2023: državljanske, medijske, osebne (čustvene) in medosebne ter finančne in potrošniške spretnosti. Pripravili smo kratke predstavitve za te spretnosti, daljše in kratke videe (teaserje), citate ter iskalnik, kjer je mogoče po različnih kriterijih poiskati program usposabljanja za pridobitev ali krepitev posamezne spretnosti. Za vsako od njih smo analizirali izobraževalno ponudbo ter izsledke analize predstavili v zaključnem poročilu.

K večji informiranosti in ozaveščenosti javnosti o možnostih izobraževanja in učenja je pripomogla tudi stran Kam po znanje na [Facebooku](#), kjer smo promovirali zanimive učne priložnosti različnih izvajalcev izobraževanja odraslih. S ter smo pritegnili tako veliko pozornost obiskovalcev portala kot tudi nove izvajalce izobraževanja odraslih, ki so želeli predstaviti svojo ponudbo. Obsežna promocija portala je potekala tudi po drugih komunikacijskih kanalih ACS.

V nadaljevanju poročila predstavljamo aktivnosti za pripravo Pregleda ponudbe izobraževanja in učenja za odrasle v letu 2023 ter izsledke analizirane ponudbe izobraževanja in učenja odraslih, zbrane na portalu Kam po znanje da konca leta 2023. Poročilo je dostopno v [Digitalni bralnici](#) na spletni strani ACS ter na spletni strani [Kam po znanje](#).

2. Aktivnosti za pripravo Pregleda izobraževanja in učenja odraslih

Aktivnosti za pripravo Pregleda ponudbe izobraževanja in učenja odraslih so potekale v skladu z letnim načrtom. Z letno nadgradnjo modulov ANA, ANAI, ANAK aplikacije za pripravo Pregleda ponudbe izobraževanja odraslih (spletnega portala Kam po znanje) smo v maju pripravili bazo za vnos novih podatkov, ažurirali in dopolnili šifrante, dodelili uporabniška imena in gesla novim uporabnikom za vnos podatkov v spletne obrazce, izvedli njihovo redakcijo ter jih sproti objavljali na portalu Kam po znanje (ANAK). Podatke o izvajalcih izobraževanja odraslih smo hkrati shranjevali v centralnem registru (ANR).

Izvajalce izobraževanja in učenja odraslih smo junija po elektronski pošti in drugih komunikacijskih kanalih ACS povabili k predstavitvi njihove ponudbe izobraževanja in usposabljanja za odrasle na portalu za novo sezono. K predstavitvi ali rednim posodobitvam že objavljene izobraževalne ponudbe na portalu smo izvajalce pozivali tudi v naslednjih mesecih. Na portalu so se do konca leta 2023 predstavili 304 izvajalci izobraževanja in učenja odraslih, objavili so 3.940 programov izobraževanja in učenja ter drugih dejavnosti za odrasle. Tudi letos smo na portalu podatke o izvajalcih in programih osnovne šole za odrasle ter srednjega izrednega izobraževanja za odrasle za šolsko leto 2023/2024 dopolnili s podatki Ministrstva za vzgojo in izobraževanje. Izvajalce smo pozvali, naj tudi sami dopolnijo podatke tudi o izobraževalni ponudbi formalnega in neformalnega izobraževanja, ki jo izvajajo za odrasle.

V naslednjih mesecih, še intenzivneje pa v obdobju pred vpisi v izobraževalne programe, so sledile različne aktivnosti informiranja in obveščanja različnih ciljnih javnosti o možnostih izobraževanja in učenja, ki so na voljo. Portal smo promovirali na številnih dogodkih po Sloveniji ter vabili udeležence k njegovi uporabi. O portalu smo pisali v e-Novičkah in drugih medijih ter intenzivno ozaveščali o njem po družbenih

omrežjih ACS (FB strani ACS in Kam po znanje, spletne strani ACS, ACS in osebni profil na LinkedInu) ter drugih komunikacijskih kanalih (na e-platforni EPAL, med novicami Eurydice, na portalu CNVOS in drugje). Pri promociji portala smo se povezali tudi drugimi ustanovami ter jih povabili, naj o možnosti brezplačne predstavitve na portalu obvestijo svojo mrežo ustanov (Ministrstvo za kulturo, Združenje splošnih knjižnic, CMEPIUS, Center RS za poklicno izobraževanje, Zavod RS za zaposlovanje, Obrtno-podjetniško zbornico, četrtne skupnosti Mestne občine Ljubljana, mrežo NVO in druge).

V letu 2023, ki je razglašeno za [Evropsko leto spretnosti](#), smo v okviru projekta [EPUO 2022–2023](#) na portalu nadaljevali s predstavitvijo spretnosti za življenje in delo. Na lani zasnovani podstrani Spretnosti za življenje smo dodali še štiri nove spretnosti za življenje in delo, ki smo jih obravnavali na [forumih EPUO 2023](#), tj. državljanske, medijske, osebne (čustvene) in medosebne ter finančne in potrošniške spretnosti. Objavili smo kratke predstavitve za posamezno spretnost in zanimive citate govorcev na forumih EPUO 2023, ki so govorili o posamezni spretnosti. V sodelovanju z mag. Majo Novak iz podjetja We4You smo posneli daljše in kratke videe (teaserje) kot vabilo k ogledu videoposnetkov forumov ter jih objavili na FB Kam po znanje in ACS, LinkedInu, spletni strani ACS. Videe o spretnostih smo podnaslovili v slovenski in angleški jezik, jih opremil s spremnimi besedili ter objavili na kanalu ACS na YouTubeu.

V iskalniku smo po različnih kriterijih omogočili iskanje programov usposabljanja za pridobitev ali krepitev posamezne spretnosti. Analizirali smo izobraževalno ponudbo za vsako od teh spretnosti ter izsledke analize predstavili v zaključnem poročilu. Tehnično realizacijo podstrani je izvedlo podjetje ISA.IT.

Redno smo odgovarjali posameznikom, ki so se obrnili na nas, na vprašanja o izvajalcih izobraževanja ter ponudbi različnih programov izobraževanja in učenja.

Poleg ponudbe izobraževanja in učenja izvajalcev po Sloveniji smo na portalu objavljali tudi ažurne informacije o dogodkih in dosežkih v izobraževanju odraslih ter druge zanimive informacije o možnostih izobraževanja in učenja odraslih.

Z navdihujočimi videozgodbami učečih se odraslih smo v spletni rubriki [Zgodbe o uspehu](#) nagovarjali različne ciljne skupine odraslih ter spodbujali k vključitvi v izobraževanje in učenje.

V rubriki [Kotiček EPAL – znanja za izobraževalce odraslih](#), ki je namenjena izobraževalcem odraslih, smo redno predstavljali programe usposabljanja in spopolnjevanja za njihov nadaljnji strokovni razvoj. Izpostavili smo jih iz celotne izobraževalne ponudbe. Rubriko smo redno posodabljali, tako da je bilo v poročevalskem obdobju v kotičku EPAL izpostavljenih 127 programov za usposabljanje in spopolnjevanje izobraževalcev odraslih. V rubriki Aktualni dogodki in novice pa smo objavili 4 novice, povezane s platformo EPAL. Te vsebine so predstavljene tudi na EPAL, zato da je zagotovljeno medsebojno promoviranje. V poročevalskem obdobju smo o Kam po znanje na EPAL objavili 2 novice.

Na portalu zbrana izobraževalna ponudba različnih ustanov je bila pomemben vir informacij tudi za strokovno delo v izobraževanju odraslih. V te namene smo pripravljali poizvedbe in izvoze ter dodatne analize podatkov o izvajalcih izobraževanja odraslih ter njihovi ponudbi izobraževanja.

Zanimanje za uporabo portala Kam po znanje pri iskanju informacij o izobraževanju in učenju za odrasle se zadnja leta povečuje. V obdobju enega leta je imel portal več kot 16.000 obiskov.

3. Informacijska podpora

Za pripravo Pregleda ponudbe izobraževanja in učenja je potrebna vsakoletna priprava informacijskega sistema za vnos podatkov za novo sezono. Tehnična nadgradnja informacijskega sistema (modulov ANA, ANAI, ANAK) je obsegala: arhiviranje baze podatkov za preteklo sezono, vzpostavitev baze za vnos novih podatkov o izvajalcih izobraževanja odraslih in programih izobraževanja, pripravo aplikacije za vnos novih podatkov v spletne obrazce (ANAI), ažuriranje in dopolnjevanje šifrantov, dodeljevanje uporabniških imen in gesel za vnos podatkov, zbiranje podatkov o izvajalcih izobraževanja odraslih in programih izobraževanja, redakcijo prejetih podatkov (ANA) ter sprotno objavljanje podatkov na portalu Kam po znanje (ANAK). Podatki o izvajalcih, ki so za registracijo v portal izbrali spletni obrazec, so samodejno shranjeni tudi v centralni register (ANR).

Poleg tehnične nadgradnje smo vnesli tudi dodatne oblikovalske rešitve naslovne strani in posameznih podstrani. Dodali smo grafične podlage in elemente (fotografije, ikone, grafe), kar je dodatno prispevalo k večji preglednosti in uporabnosti ter sodobnejšemu videzu portala. Omogočili smo, da so lahko izvajalci na portalu objavili tudi svoje videe in druge vsebine, kar je imelo za njihovo predstavitev še dodano vrednost. Tehnično realizacijo modulov je izvedlo podjetje ISA.IT.

Tudi v letošnjem letu smo nadgradili podstran [Spretnosti za življenje](#), in sicer s štirimi novimi spretnostmi za življenje, ki smo jih obravnavali na Forumih EPUO 2023. Objavili smo predstavitev za posamezno temo: državljanske, medijske, osebne (čustvene) in medosebne ter finančne in potrošniške spretnosti za življenje. Izpostavili smo zanimive citate govorcev na forumih EPUO 2023, ki so govorili o posamezni spretnosti, posneli in objavili daljše videe in kratke videe (teaserje) kot vabilo k ogledu videov o teh spretnostih, ter iz celote izobraževalne ponudbe v iskalniku predstavili izobraževalne programe, ki omogočajo pridobitev ali okrepitev posamezne spretnosti. Tehnično realizacijo podstrani je izvedlo podjetje ISA.IT, videopredstavitev posameznih spretnosti pa je pripravila mag. Maja Novak iz podjetja We4You.

4. Promocija portala Kam po znanje

Promocija portala je v najširši in strokovni javnosti potekala vse leto, intenzivneje pa v času vpisov odraslih v izobraževanje, ko je bilo povpraševanje po informacijah o možnostih izobraževanja in učenja odraslih večje. Promocijske dejavnosti so zajemale: predstavitev, pisanje promocijskih in informativnih člankov ter obvestil v različnih medijih in komunikacijskih kanalih ACS, spletnih straneh in spletnih platformah ter ozaveščanje o portalu na različnih javnih dogodkih in strokovnih srečanjih.

Intenzivna promocija je bila usmerjena v ozaveščanje in informiranje najširše javnosti o možnostih in priložnostih za izobraževanje in usposabljanje tako za osebni kot poklicni razvoj. O dodatni priložnosti brezplačne promocije izobraževalne ponudbe na portalu smo informirali tudi izvajalce izobraževanja in učenja odraslih, ki delujejo po Sloveniji, ter jih povabili, naj se predstavijo na portalu. Portal smo promovirali tudi v strokovni javnosti, in sicer kot pomemben vir informacij o izobraževalni ponudbi,

nepogrešljiv vir informativno-svetovalne dejavnosti v izobraževanju odraslih, pri analitično-raziskovalni dejavnosti, pri sistemskih odločitvah na področju izobraževanja in učenja odraslih in drugem strokovnem delu.

Portal Kam po znanje smo promovirali na številnih dogodkih in strokovnih srečanjih. Med drugim smo ga predstavili na strokovnem dogodku Svetovanje na enem mestu od 13. do 24. 2. v Kariernem središču Ljubljana na ZRSZ, Kulturnem bazarju 31. 3. v Cankarjevem domu in na strokovnem posvetu o ponudbi kulturno-umetnostne vzgoje za odrasle – Potenciali povezovanja 12. 4. v Cankarjevem domu v Ljubljani. Novosti na portalu smo 21. 4. predstavili

sodelavcem ACS na petkovem srečanju. O portalu smo spregovorili tudi na 12. konferenci Kakovost višjih strokovnih šolah, ki je potekala 10. maja na Bledu. Promovirali smo ga na 27. Andragoškem kolokviju, ki je bil obenem otvoritveni dogodek kampanje Evropsko leto spretnosti (ELS) za Slovenijo, 1. 6. v Hiši Evropske unije v Ljubljani, in na Dnevih svetovanja za znanje med 20. in 22. 9. v različnih krajih po Sloveniji. Predstavljali smo ga tudi na stojnici ACS na F3ŽO 27.–29. 9. v Cankarjevem domu, kjer smo obiskovalce festivala spodbujali k njegovi uporabi. Vključili smo ga v predstavitev na posvetovanju Zveze bibliotekarskih društev Slovenije 21. 9. v Mariboru ter na Letnem posvetu o izobraževanju odraslih 17.–18. oktobra v Portorožu. Kadar so ACS obiskali študenti, smo ga predstavili tudi njim.

Na teh dogodkih smo portal promovirali s promocijskim letakom Kam po znanje in stojalom Kam po znanje.

Intenzivna promocija portala je potekala tudi po družbenih omrežjih, in sicer na Facebooku Kam po znanje (<https://www.facebook.com/Kampoznanje>), ACS ([https://www.facebook.com/AndragoskiCenter Slovenije](https://www.facebook.com/AndragoskiCenterSlovenije)) in TVU (<https://www.facebook.com/TedniVseživljenjskegaUcenja/>), kjer smo promovirali portal in zanimive učne priložnosti izvajalcev izobraževanja odraslih. S tem smo pritegnili ne le najširšo javnost,

temveč tudi nove ponudnike izobraževanja. Do konca leta smo skupaj dodali ali delili 143 objav. Veliko ogledov in všečkov smo dosegli s plačanimi oglasi o portalu na Facebooku ACS (17.–23. 1.) in Kam po znanje 24.–30. 1., 24.–30. 6. in 7.–13. 9. ter v decembru 2023 z dvema oglasoma na Facebooku ACS in enem Kam po znanje. Portal in druga različna strokovna srečanja ACS smo promovirali tudi na osebne profilu na LinkedInu (19 objav).

O portalu Kam po znanje smo pisali tudi v e-Novičkah ACS: *Portal Kam po znanje je vse bolj prepoznan in obiskan* januarja 2023 (<https://enovicke.acs.si/portal-kam-po-znanje-je-vse-bolj-prepoznaten-in-obiskan/>), *Portal Kam po znanje – dodatna promocija številnih ustanov za izobraževanje odraslih* marca 2023 (<https://enovicke.acs.si/portal-kam-po-znanje-dodatna-promocija-stevilnih-ustanov-za-izobrazevanje-odraslih/>),

Postanite del največje izobraževalne skupnosti – vpišite se na portal Kam po znanje junija 2023 (<https://enovicke.acs.si/postanite-del-najvecje-izobrazevalne-skupnosti-vpise-se-na-portal-kam-po-znanje/>),

Ste že obiskali portal kam po znanje? Priložnosti za učenje je tudi letos veliko septembra 2023 (<https://enovicke.acs.si/ste-ze-obiskali-portal-kam-po-znanje-priloznosti-za-ucenje-je-tudi-letos-veliko>).

Prispevek o portalu je bil objavljen tudi v e-Novičkah v angleščini, namenjenih mednarodnemu okolju (SIAE Newsletter): *Where to get knowledge platform – additional promotion of numerous adult education institutions* junija 2023 (<https://enovicke.acs.si/en/where-to-get-knowledge-platform-additional-promotion-of-numerous-adult-education-institutions/>).

Portal je bil večkrat omenjen tudi v člankih na spletni platformi za učenje odraslih v Evropi EPALE.

Portal Kam po znanje – dodatna promocija ustanov za izobraževanje odraslih / Erika Brenk / Novice EPALE. 20. 3. 2023. / Način dostopa (URL): <https://epale.ec.europa.eu/sl/content/portal-kam-po-znanje-dodatna-promocija-ustanov-za-izobrazevanje-odraslih>.

Na Kulturnem bazarju smo navdihovali in se povezovali / Mateja Pečar / Spletni dnevnik EPALE. 11. 5. 2023. / Način dostopa (URL): <https://epale.ec.europa.eu/sl/blog/na-kulturnem-bazarju-smo-navdihovali-se-povezovali>.

Postanite del največje izobraževalne skupnosti / Erika Brenk / Novice EPALE. 21. 6. 2023. / Način dostopa (URL): <https://epale.ec.europa.eu/sl/content/postanite-del-najvecje-izobrazevalne-skupnosti>

Vabljeni na trinajsti forum EPUO: Osebne (čustvene) in medosebne spretnosti za življenje / Špela Močilnikar / Novice EPALE. 28. 9. 2023. / Način dostopa (URL): <https://epale.ec.europa.eu/sl/content/vabljeni-na-trinajsti-forum-epuo-osebne-custvene-medosebne-spretnosti-za-zivljenje>.

Spodbujamo k učenju za življenje / Mateja Pečar / Spletni dnevnik EPALE. 17. 11. 2023. / Način dostopa (URL): <https://epale.ec.europa.eu/sl/blog/spodbujamo-k-ucenju-za-zivljenje>.

Portal Kam po znanje je bil kot vir informacij o izobraževalni ponudbi naveden še v javnem povabilu ZRSZ za pridobitev subvencije za zaposlitev mladih Hitrejši vstop mladih na trg dela. Prejeli smo številna vprašanja od delodajalcev in kadrovskih delavcev o možnostih usposabljanj za mlade, ki so jih zaposlili, in njihove mentorje.

Objave o portalu pa so bile v letu 2023 še na spletnih straneh in portalih Kažipot 55+, Eurydice, CNVOS, na portalu slovenskih splošnih knjižnic Knjižnice.si, na portalu Info za tujce in forumu Mladi učitelj.

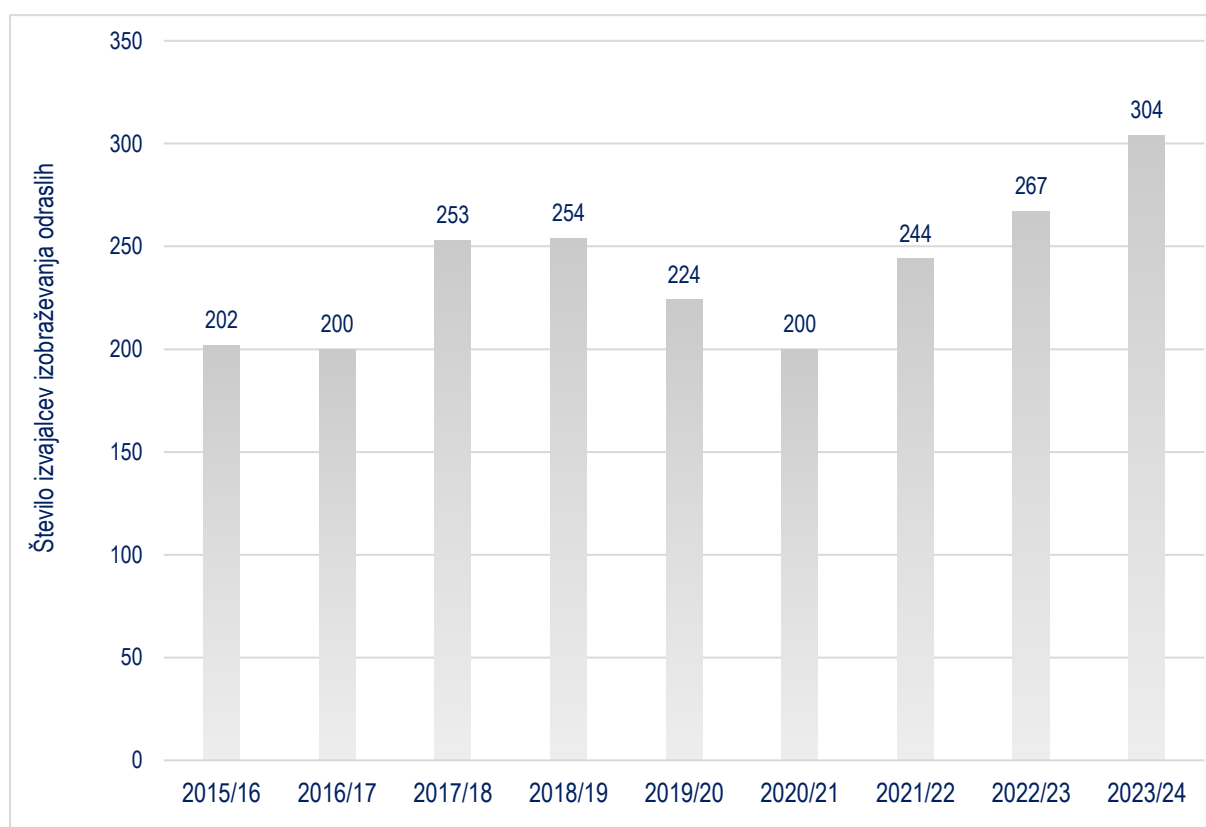
5. Analiza izobraževalne ponudbe odraslih

V nadaljevanju predstavljamo rezultate analizirane ponudbe izobraževanja in učenja za odrasle, objavljene na spletnem portalu Kam po znanje do konca leta 2023. V analizo so zajete 304 ustanove, ki so svojo izobraževalno ponudbo programov formalnega in neformalnega izobraževanja in učenja (skupno jih je 3.940) prostovoljno predstavile na portalu Kam po znanje.

5.1 Izvajalci izobraževanja in učenja odraslih

Zanimanje izvajalcev izobraževanja in učenja za predstavitev na portalu Kam po znanje je bilo veliko (gl. graf 1). Do konca leta 2023 so **304 ustanove iz Slovenije** predstavile **3.940 programov formalnega in neformalnega izobraževanja in učenja za odrasle**. Na portalu se predstavljajo izobraževalne in druge ustanove, ki poleg svoje osnovne dejavnosti izvajajo tudi izobraževanja in usposabljanja za odrasle. Med njimi so zasebne ustanove in zasebne šole, društva, univerze za tretje življenjsko obdobje, zavodi, knjižnice, muzeji in druge nevladne organizacije. Ta raznovrstnost ustanov bogati vsebinsko raznolikost ponudbe izobraževanja in učenja za odrasle, ki je tudi letos velika.

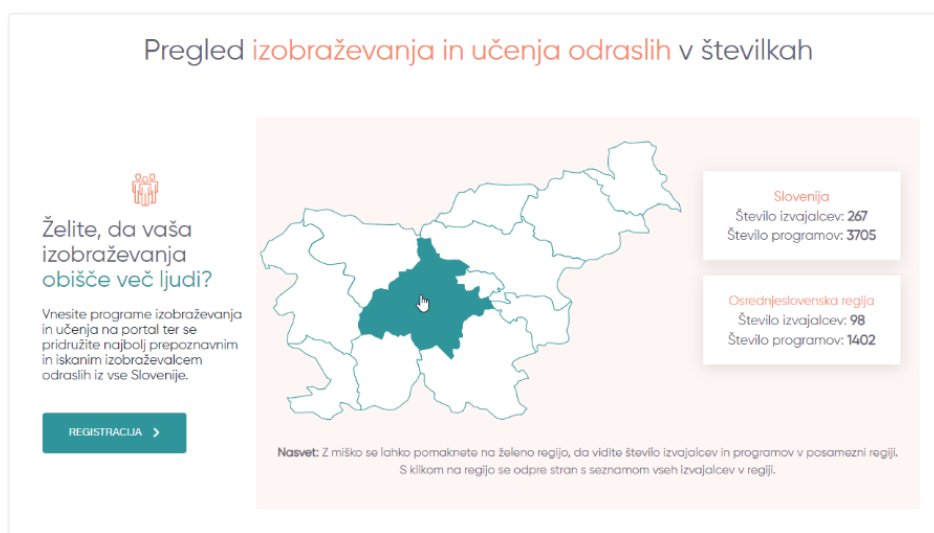
Večina izvajalcev izobraževanja in učenja se na portalu predstavlja redno, vsako leto je več novih. Leta 2023 se jih je prvič registriralo 24. Svojo izobraževalno ponudbo na portalu redno posodablajo in dopolnjujejo, zato se kazalnika število izvajalcev izobraževanja in učenja ter število programov izobraževanja in usposabljanja, predstavljena v grafih, stalno spreminjata.

Graf 1: Število izvajalcev izobraževanja in učenja odraslih po letih

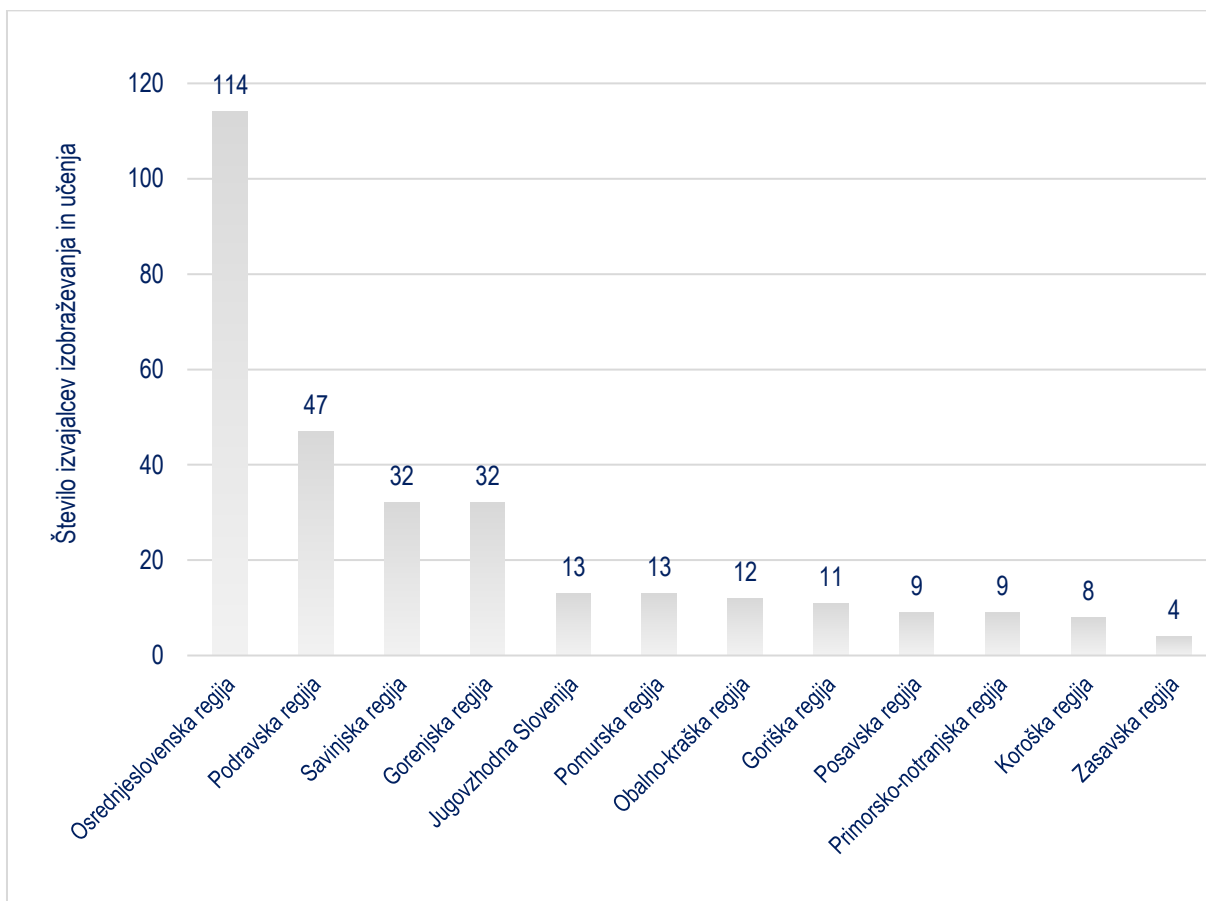
5.2 Izvajalci izobraževanja in učenja odraslih po regijah

Regije imajo pomembno vlogo pri razvoju izobraževanja odraslih in vseživljenjskega učenja kot ključnih elementov za dvig kakovosti življenja na regionalni in lokalni ravni. Sodelujejo z izobraževalnimi ustanovami in podjetij pri ugotavljanju izobraževalnih potreb in oblikovanju programov, usposabljanj, usmerjenih v potrebe lokalnega trga dela.

Izobraževalna ponudba v regijah je raznolika. Med posameznimi regijami se razlikuje po specifičnih potrebah, razvojnih regionalnih ciljih in gospodarskih dejavnikih posamezne regije. Regije imajo osnovnošolska in srednješolskega izobraževanja za odrasle, ki omogočajo posameznikom pridobivanje formalne izobrazbe, pomembne za nadaljnjo poklicno pot ali študij. Nekatere regije ponujajo tudi dodiplomske in podiplomske študijske programe. Odrasli se lahko v posameznih regijah vključijo v tečaje, usposabljanja, delavnice in druge oblike usposabljanja in učenja, namenjene pridobivanju praktičnih veščin in znanj za potrebe trga dela ali osebni razvoj.

Kljub temu opažamo, da se ponudba izobraževanj za odrasle med regijami zelo razlikuje. Možnosti za izobraževanja, usposabljanja odraslih so velika in raznovrstna v večjih, posebno v osrednjeslovenski regiji. To je pričakovano, saj je povpraševanje po izobraževanju in učenju odraslih tam največje. Precej manj možnosti za izobraževanje in učenje v lokalnem okolju pa imajo odrasli v številnih drugih regijah (glej graf 2).

Graf 2: Število izvajalcev izobraževanja in učenja za odrasle po regijah

Primerjava števila odraslih prebivalcev, starih 15 in več let, in števila izvajalcev izobraževanja in učenja za odrasle, kaže, da je v Sloveniji en izvajalec v povprečju dosegel 5.919 odraslih prebivalcev Slovenije. V primerjavi z lanskim letom se je ta kazalnik znižal (lani je bil 6.701 odrasel prebivalec na enega izvajalca izobraževanja odraslih). V treh regijah (osrednjeslovenski, primorsko-notranjski ter gorenjski) je bilo to povprečje manjše od povprečja v Sloveniji, večje število odraslih prebivalcev na enega izvajalca v primerjavi z državnim povprečjem pa je bilo v devetih regijah (podravska, koroška, savinjska, posavska, pomurska, obalno-kraška, goriška, zasavska ter JV Sloveniji) (preglednica 1).

Preglednica 1: Število odraslih prebivalcev na izvajalca izobraževanja in učenja odraslih po statističnih regijah

Regija	Število prebivalcev, starih 15 in več let*	Izvajalci izobraževanja in učenja odraslih	Število odraslih prebivalcev na izvajalca izobraževanja in učenja odraslih
Slovenija	1.799.441	304	5.919
Osrednjeslovenska	472.845	114	4.148
Primorsko-notranjska	45.446	9	5.050
Gorenjska	177.124	32	5.535
Podravska	283.528	47	6.033
Savinjska	221.014	32	6.907
Posavska	64.699	9	7.189

Koroška	60.421	8	7.553
Pomurska	99.207	13	7.631
Obalno-kraška	102.423	12	8.535
Goriška	100.887	11	9.172
Jugovzhodna Slovenija	122.908	13	9.454
Zasavska	48.939	4	12.235

*Vir: SURS

5.2 Izvajalci izobraževanja in učenja odraslih po občinah

Občine imajo pomembno vlogo pri izobraževanju odraslih na lokalni ravni, saj so ključni partnerji pri spodbujanju in podpiranju vseživljenjskega učenja v lokalnih skupnostih. Sodelujejo pri razvoju lokalnih strategij za izobraževanje odraslih, ki odražajo potrebe in izzive lokalne skupnosti. Tako igrajo ključno vlogo pri ustvarjanju okolja, ki spodbuja učenje odraslih in prispeva k razvoju trajnostnih in vključujočih skupnosti. Z vključevanjem občin v izobraževalne dejavnosti za odrasle se zagotavlja, da so izobraževalni programi prilagojeni lokalnim potrebam in dostopni čim širšemu krogu prebivalstva. Lahko sodelujejo pri promociji izobraževalnih dogodkov za odrasle v svojih skupnostih. To vključuje sodelovanje v kampanjah, organizacijo informativnih dni in širjenje informacij o razpoložljivih izobraževalnih možnostih v lokalnem ali širšem okolju. Občine spodbujajo vključevanje ranljivih skupin prebivalstva, kot so brezposelni, priseljenci, invalidi in drugi iz lokalnega okolja, v izobraževanje in pridobivanje temeljnih kompetenc. Poleg formalnih občine pogosto podpirajo tudi neformalne izobraževalne programe in dejavnosti, ki prispevajo k socialni vključenosti odraslih. To so kulturni in drugi dogodki, skupinske dejavnosti ipd.

Na portalu so se predstavili izvajalci izobraževanja odraslih iz 62 slovenskih občin. Večina jih je iz večjih občin, in sicer Ljubljane (100 izvajalcev izobraževanja), Maribora (35 izvajalcev), Celja (16 izvajalcev) in Kranja (12 izvajalcev), ponudnikov izobraževanja in učenja iz drugih občin pa je manj kot deset. Iz 27 občin pa je predstavljen le po en izvajalec izobraževanja za odrasle (preglednica 2). Vsekakor si prizadevamo, da bi bila celoviteje predstavljena tudi izobraževalna ponudba drugih slovenskih občin.

Preglednica 2: Število izvajalcev izobraževanja in učenja odraslih po občinah

Občina	Število izvajalcev IO v občini
Ljubljana	100
Maribor	35
Celje	16
Kranj	12
Novo mesto	9
Velenje	7
Murska Sobota, Ptuj, Škofja Loka	po 6 izvajalcev
Radovljica	5
Brežice, Domžale, Jesenice, Koper, Krško, Krško, Postojna, Ravne na Koroškem	po 4 izvajalci
Ajdovščina, Cerknica, Idrija, Izola, Kamnik, Sežana, Slovenska Bistrica, Slovenj Gradec, Vrhnika	po 3 izvajalci

Bled, Kočevje, Lendava, Naklo, Radenci, Rogaška Slatina, Šentjur, Trbovlje	po 2 izvajalca
Bloke, Črnomelj, Gornja Radgona, Grosuplje, Ilirska Bistrica, Ivančna Gorica, Komen, Laško, Lenart, Litija, Logatec, Ljutomer, Medvode, Muta, Ormož, Piran, Ruše, Sevnica, Slovenske Konjice, Šmartno ob Paki, Šmarje pri Jelšah, Tolmin, Tržič, Trebnje, Veržej, Zagorje ob Savi, Žalec	po 1 izvajalec

5.3 Izvajalci izobraževanja in učenja odraslih po vrstah ustanov

Izobraževanje in učenje odraslih potekata v raznovrstnih ustanovah, ki delujejo na različnih vsebinskih področjih. Poleg programov formalnega izobraževanja za pridobitev srednješolske, višješolske in visokošolske izobrazbe izvajajo tudi številne programe neformalnega izobraževanja za splošno izobraževanje in poklicno delo. Tudi v številnih drugih ustanovah, kjer izobraževanje ni primarna dejavnost, se odrasli učijo (glej graf 3).

Izobraževanje odraslih poteka v enotah za odrasle v srednjih šolah. Tistim, ki želijo nadaljevati izobraževanje po končani osnovni šoli za odrasle, nudijo možnosti za pridobitev srednješolske izobrazbe ali poklicnih kompetenc. Za odrasle organizirajo tudi številne programe neformalnega izobraževanja.

Odrasli se lahko izobražujejo tudi v višjih strokovnih šolah, fakultetah, umetniških akademijah in visokih strokovnih šolah, ki ponujajo študijske programe na dodiplomski in podiplomski ravni.

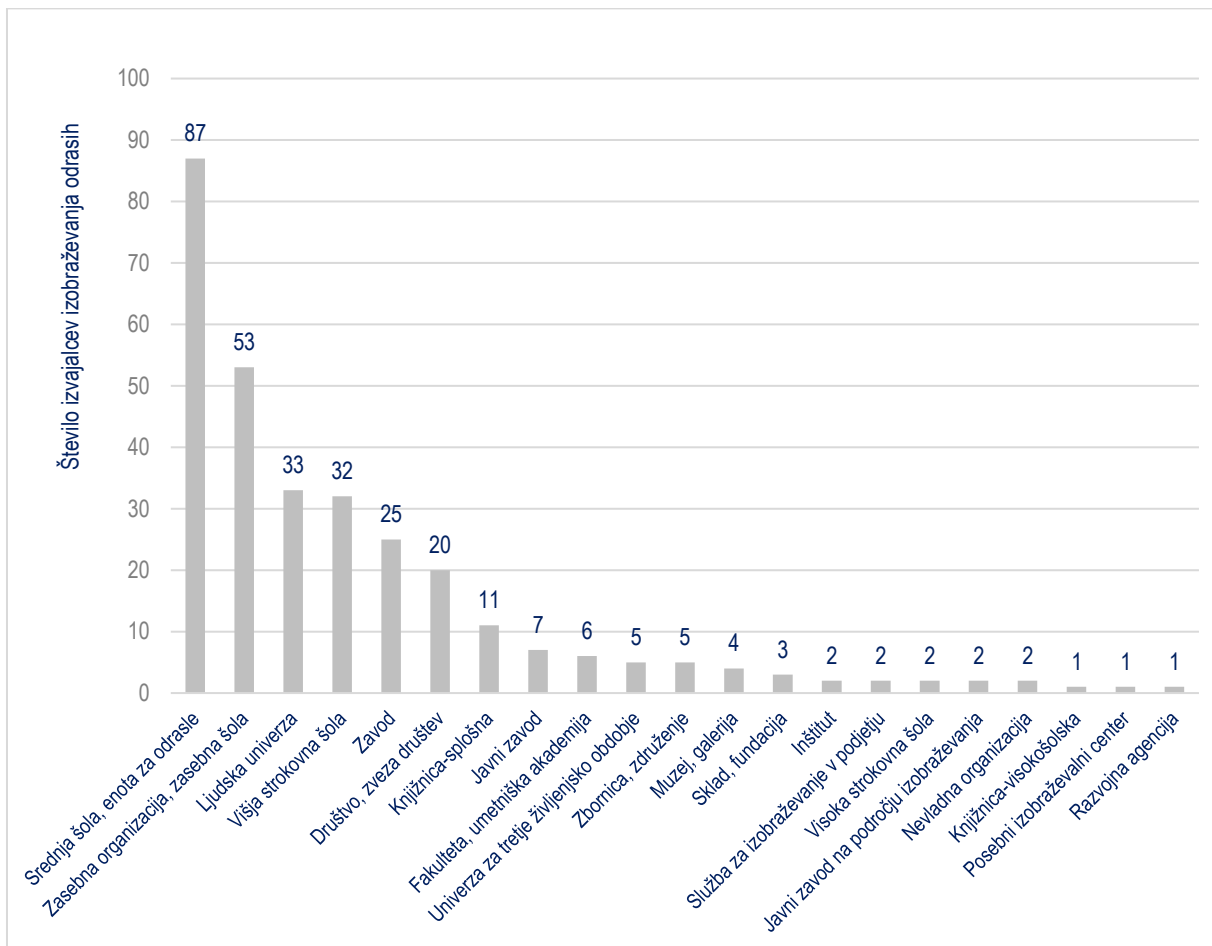
Nekatere ljudske univerze, zasebne ustanove in zasebne šole izvajajo poleg programov neformalnega izobraževanja in učenja tudi programe osnovne šole za odrasle, srednješolske in dodiplomske študijske programe.

Bogato in raznoliko ponudbo raznovrstnih učnih programov, tečajev, delavnic, študijskih krožkov, predavanj idr. imajo tudi društva in zveze društev, zavodi, nevladne organizacije, knjižnice, muzeji, galerije, inštituti, zbornice, sindikati, podjetja in številne druge ustanove. Raznovrstnost ustanov pa vpliva na vsebinsko pestrost izobraževanja in učenja, še zlasti neformalnega izobraževanja odraslih. V teh ustanovah izobraževanje in učenje odraslih običajno ni redna, ampak jo izvajajo kot dopolnilno dejavnost.

Zelo raznoliko ponudbo programov neformalnega izobraževanja za starejše in tudi druge ciljne skupine odraslih imajo univerze za tretje življenjsko obdobje. Običajno delujejo v okviru društev in zveze društev, splošnih knjižnic ali ljudskih univerz. Zanimanje starejših za vključitev je velika, zato so programi dobro obiskani.

Usposabljanja in izpopolnjevanja za zaposlene potekajo tudi v podjetjih, izobraževalnih centrih in službah za izobraževanje. Običajno so namenjena zgolj zaposlenim v podjetjih in zato niso predstavljena na portalu.

Velika raznolikost ustanov, kjer se odrasli lahko izobražujejo in učijo, je razvidna tudi v spodnjem grafičnem prikazu, kjer so prikazane ustanove, predstavljene na portalu Kam po znanje.

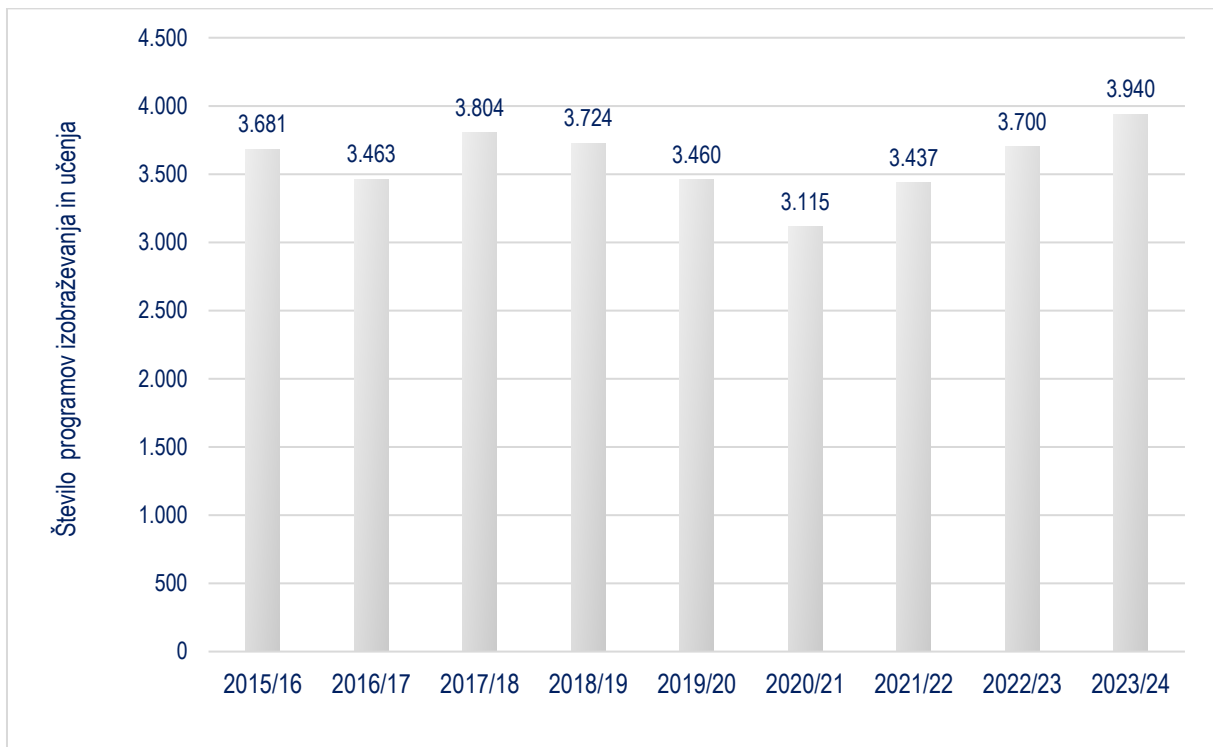
Graf 3: Izvajalci izobraževanja in učenja odraslih po vrstah ustanov

5.4 Programi izobraževanja in učenja za odrasle

Programi izobraževanja in učenja za odrasle so raznoliki in pokrivajo širok spekter vsebinskih področij, ki zadovoljujejo različne potrebe in interese odraslih. Prilagojeni so potrebam različnih ciljnih skupin odraslih, njihovi predhodni izobrazbi, poklicnim ciljem, življenjskim okoliščinam in zanimanjem.

Izobraževalni programi omogočajo odraslim dvig izobrazbene ravni ali pridobivanje kvalifikacij in kompetenc za potrebe poklicnega dela. Veliko obsejnejše in vsebinsko razvejano je neformalno izobraževanje odraslih, ki posega na različna področja človekovega delovanja in zanimanja. Pogosto se tesno prepleta s poklicnim usposabljanjem in spopolnjevanjem.

Na portalu je bilo do konca leta 2023 predstavljenih 3.940 programov izobraževanja in učenja za odrasle. Večji del te ponudbe so bili programi neformalnega izobraževanja in učenja, med katerimi je bilo največ programov učenja tujih jezikov. Izvajalci izobraževanj lahko predstavljeno izobraževalno ponudbo stalno dopolnjujejo in posodablajo, zato se kazalnik število programov izobraževanja in učenja, predstavljen v spodnjem grafu, spreminja.

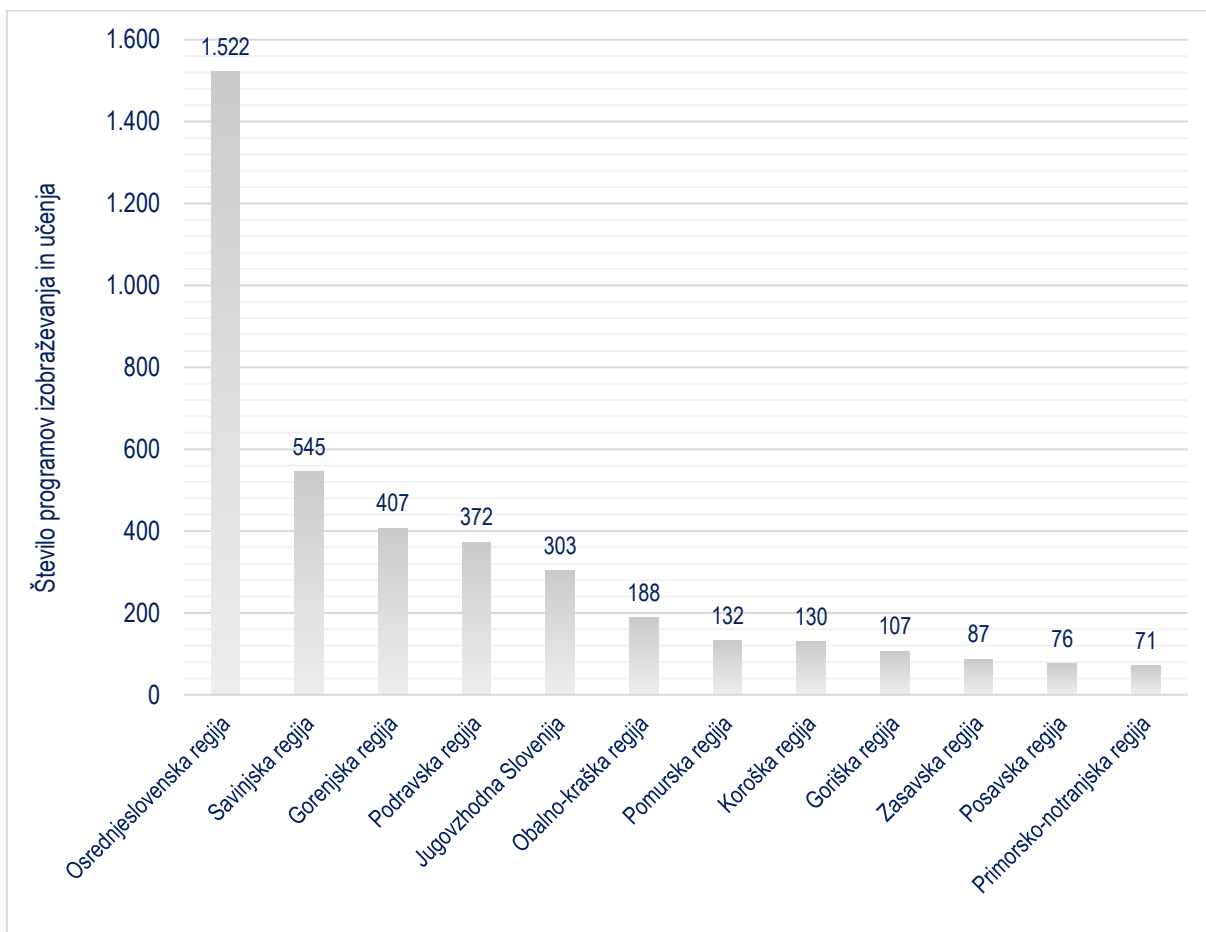
Graf 4: Število izobraževalnih programov za odrasle po letih

5.5 Programi izobraževanja in učenja po regijah

Lokalna dostopnost izobraževanja in učenja za odrasle je pomembna in vpliva na vključenost prebivalcev v izobraževalne dejavnosti v skupnosti. Manjša geografska oddaljenost olajša udeležbo in spodbuja vključenost prebivalcev v izobraževalne dejavnosti, njihovo sodelovanje v lokalnih projektih in s tem razvoj lokalnega okolja. Lajša dostop različnim skupinam prebivalstva, vključno z ranljivimi, starejšimi, invalidi in drugimi. Izobraževalne možnosti za odrasle se lahko razlikujejo glede na različne dejavnike, vključno z geografskim območjem, razvitostjo regije, ponudbo izobraževalnih institucij in specifičnimi potrebami prebivalstva.

Analiza zbrane izobraževalne ponudbe za odrasle je pokazala, da se možnosti izobraževanja in učenja za odrasle med regijami precej razlikujejo. V nekaterih regijah je ponudba izobraževanja in učenja za odrasle obsežna, v nekaterih pa so možnosti veliko manjše. Izobraževalna ponudba je zlasti bogata v regijah z večjimi mestnimi središči, kot so Ljubljana, Maribor, Celje, Kranj. V primerjavi s preteklim letom se je izobraževalna ponudba povečala v vseh regijah, razen v koroški in zasavski, kjer je malenkost manjša kot lani.

V osrednjeslovenski regiji so možnosti za učenje in izobraževanje odraslih največje in raznovrstne, kar ni presenetljivo, saj ima regija z glavnim mestom Slovenije najpomembnejše izobraževalne ustanove in bogato izbiro drugih ponudnikov izobraževanja in učenja za odrasle (glej graf 5). Sledijo savinjska, gorenjska, podravska in jugovzhodna Slovenija, v drugih regijah pa so možnosti odraslih za izobraževanje in učenje v lokalnem okolju manjše.

Graf 5: Ponudba programov izobraževanja in učenja za odrasle po regijah

Ob upoštevanju števila odraslih prebivalcev, starih 15 in več let, se prej opisani vrstni red regij nekoliko spremeni. V Sloveniji je v povprečju 457 odraslih na en izobraževalni program. V primerjavi z lanskimi podatki se je ta kazalnik izboljšal (lani je bilo v povprečju 484 odraslih prebivalcev na program izobraževanja). Prav tako so se izboljšali ti kazalniki po vseh regijah, razen v zasavski in koroški. V štirih regijah (osrednjeslovenski, savinjski, jugovzhodni Sloveniji in gorenjski) ta kazalnik ni presegel državnega povprečja, v drugih regijah pa kaže, da je ponudba izobraževanja in učenja za odrasle še vedno nezadostna (preglednica 3).

Preglednica 3: Število odraslih prebivalcev (15 in več let) na izobraževalni program po regijah

Regija	Število odraslih prebivalcev *	Število izobraževalnih programov	Število odraslih na program izobraževanja in učenja
Slovenija	1.799.441	3.940	457
Osrednjeslovenska	472.845	1.522	311
Savinjska	221.014	545	406
Jugovzhodna Slovenija	122.908	303	406
Gorenjska	177.124	407	435
Koroška	60.421	130	465

Obalno-kraška	102.423	188	545
Zasavska	48.939	87	563
Primorsko-notranjska	45.446	71	640
Pomurska	99.207	132	752
Podravska	283.528	372	762
Posavska	64.699	76	851
Goriška	100.887	107	943

Vir: SURS

5.6 Programi izobraževanja in učenja po občinah

V letu 2023 so se na portalu predstavili izvajalci izobraževanja in učenja odraslih iz 62 občin. Po širini izobraževalne ponudbe izstopajo večje občine, zlasti ljubljanska z največjo ponudbo med vsemi (1.439 programi). Sledijo občine Maribor, Velenje, Novo mesto, Celje, Kranj in Škofja Loka s precej manjšimi možnostmi izobraževanja in učenja za odrasle, še skromnejše pa so te možnosti v drugih občinah (preglednica 4). V osemnajstih občinah se lahko odrasli v povprečju vključijo le v deset ali celo manj programov v svojem lokalnem okolju.

Preglednica 4: Število programov izobraževanja in učenja po občinah

Občina	Število programov izobraževanja in učenja
Ljubljana	1.439
Maribor	235
Velenje	216
Novo mesto	212
Celje	150
Kranj	140
Škofja Loka	126
Nova Gorica	85
Ravne na Koroškem	66
Sežana	65
Trbovlje	64
Ptuj	61
Naklo	59
Lendava	58
Slovenske Konjice	58
Krško	55
Postojna	55
Trebnje	55
Murska Sobota	54
Koper	53
Slovenj Gradec	52
Izola	45

Žalec	44
Slovenska Bistrica	43
Kamnik	42
Rogaška Slatina	34
Šentjur	31
Radovljica	25
Vrhnika	23
Jesenice	22
Trzič	22
Črnomelj	21
Brežice	19
Komen	19
Lenart	18
Litija	17
Kočevje	15
Ajdovščina	13
Bled	13
Gornja Radgona	13
Muta	12
Ormož	12
Šmarje pri Jelšah	11
Domžale, Idrija, Ilirska Bistrica, Bloke, Piran, Zagorje ob Savi, Ivančna Gorica, Radenci, Ruše, Cerknica, Grosuplje, Ljutomer, Sevnica, Logatec, Medvode, Šmartno ob Paki, Tolmin, Veržej	manj kot 10 programov izobraževanja in učenja za odrasle

5.7 Programi izobraževanja in učenja po vrstah izobraževanja

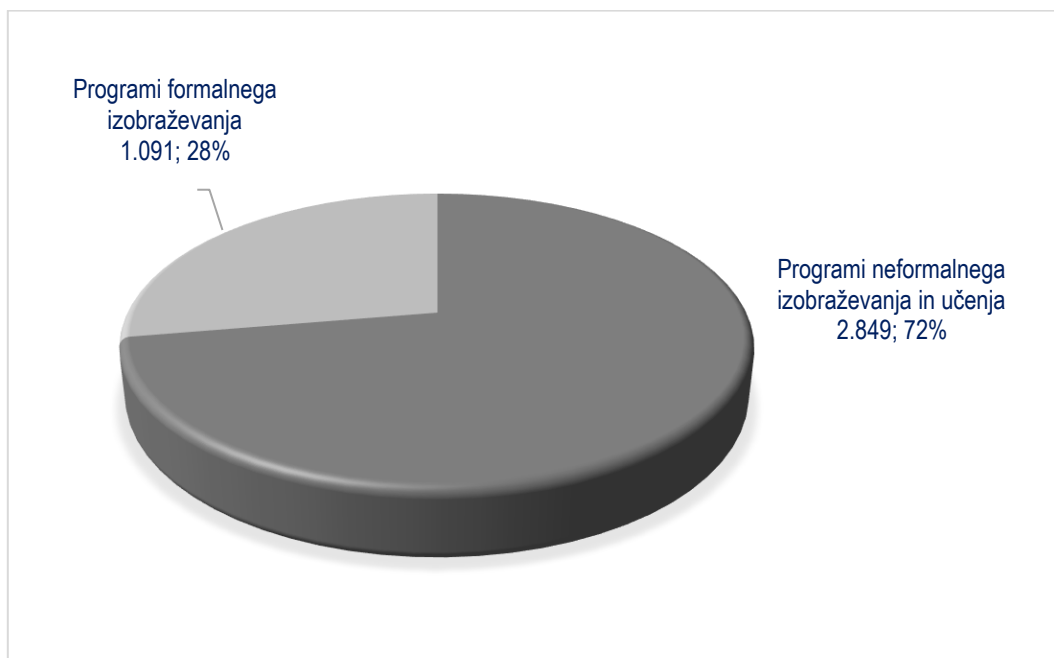
Izobraževanje odraslih zajema širok spekter dejavnosti, ki so zasnovane za izpolnjevanje različnih potreb odraslih posameznikov v različnih življenjskih fazah. Odrasli pridobivajo znanje, spretnosti in veščine na različne načine. Izobražujejo se v formalnih izobraževalnih programih (osnovnošolskem, srednješolskem in terciarnem izobraževanju) in po uspešnem zaključku pridobijo višjo raven izobrazbe ter ustrezne kvalifikacije in kompetence za potrebe poklicnega dela in osebni razvoj.

Izobražujejo, usposablajo in učijo pa se tudi v neformalnih izobraževalnih programih. Neformalno izobraževanje je pomembna oblika in zajema večji del izobraževanja in učenja odraslih. Ne omogoča pridobitve izobrazbe, poklicne ali dodatne kvalifikacije, temveč zviševanje ravni pismenosti in temeljnih zmožnosti ter izboljšanje splošne izobraženosti odraslih. Programi neformalnega izobraževanja so lahko javnoveljavni ali brez javne veljave. Po uspešno zaključenem izobraževanju ali usposabljanju po javnoveljavnem izobraževalnem programu udeleženci prejmejo potrdilo o opravljenem usposabljanju, ki je javna listina.

Tovrstno izobraževanje in učenje odraslih je zelo razvejano in posega na različna področja človekovega delovanja in zanimanja, zato se pogosto tesno prepleta s poklicnim usposabljanjem in spolnjenjem. Zajema organizirano izobraževanje, učenje ali usposabljanje za delo, družbeno delovanje in osebno

življenje. Raznolikost izobraževalne ponudbe omogoča prilagajanje učnega procesa posameznikovim potrebam, interesom in ciljem.

Za analizo izobraževalne ponudbe po vrsti izobraževanja smo programe izobraževanja in učenja razporedili po nacionalnem klasifikacijskem sistemu izobraževanja in usposabljanja KLASIUS, in sicer Klasifikaciji vrst aktivnosti in izidov izobraževanja in usposabljanja (KLASIUS-SRV).² V celotni izobraževalni ponudbi, objavljeni na portalu, je bilo kar 72 % objav namenjenih neformalnemu izobraževanju, usposabljanju, izpopolnjevanju in učenju odraslih, 28 % programov pa pridobivanju višje ravni izobrazbe (glej graf 6).

Graf 6: Vrste izobraževanja za odrasle

Izvajalci izobraževanja so v letošnjem letu predstavili več programov neformalnega izobraževanja kot preteklo leto (2022: 2.687 programov). V letošnjem letu je 2.849 programov usposabljanja in učenja objavilo 170 izvajalcev izobraževanja, in sicer društva in zveze društev, splošne knjižnice, ljudske univerze, zavodi, srednje šole in enote za izobraževanje odraslih pri srednjih šolah, univerze za tretje življenjsko obdobje, zasebne ustanove in šole, muzeji, galerije, zbornice in združenja.

Med vsebinsko raznolikimi neformalnimi programi je bilo največ (821) programov učenja tujih jezikov (angleškega, nemškega, italijanskega, francoskega, slovenskega jezika kot tujega jezika), programov s področja osebnih in splošnih izobraževalnih aktivnosti, še zlasti osebnih spretnosti in osebnostnega razvoja (530), programov informacijskih in komunikacijskih tehnologij in uporabe računalnika (375), ter poslovnih in upravnih ved, prava (220).

Med neformalna izobraževanja so uvrščeni tudi programi priprav na preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK), ki omogočajo ovrednotenje in potrditev spretnosti in znanj, pridobljenih z

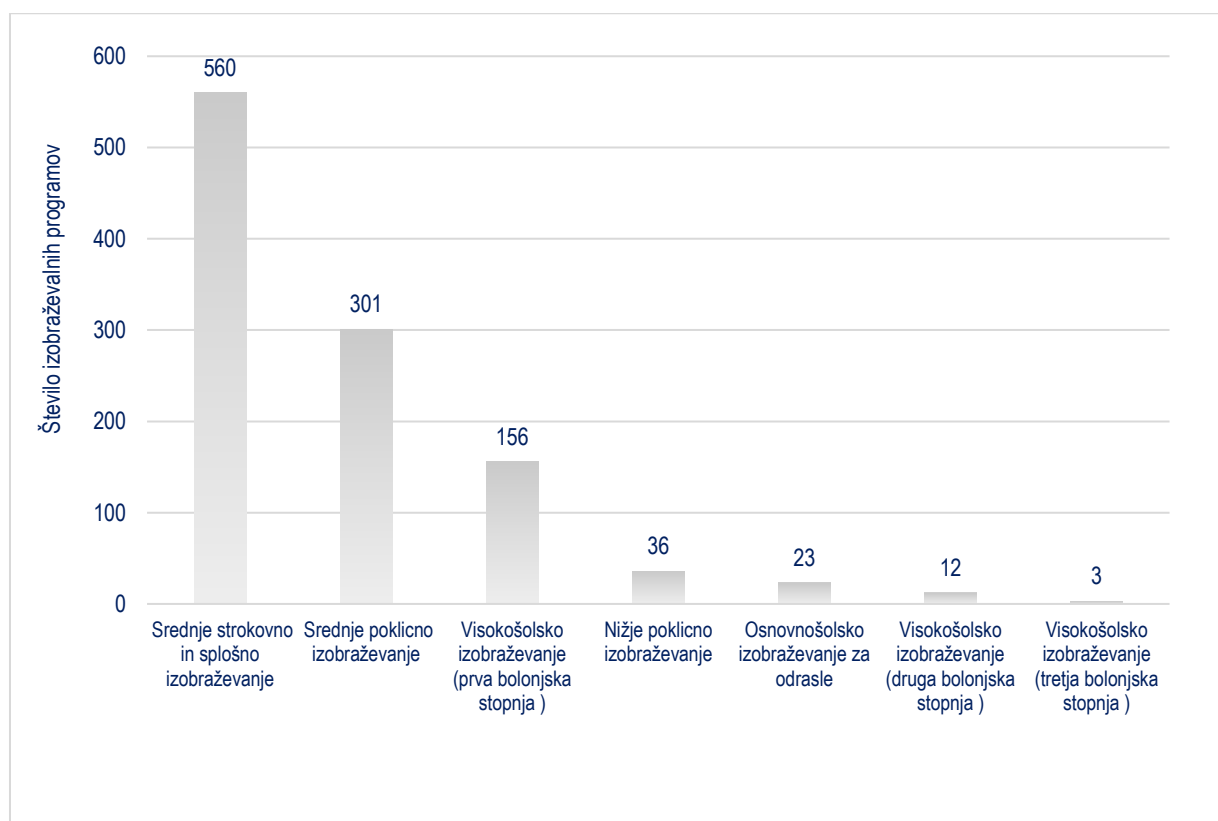
² <https://www.stat.si/klasius/>

neformalnim učenjem. 184 programov za preverjanje in potrjevanje NPK je navedlo 41 izvajalcev izobraževanja.

Programov formalnega izobraževanja je bilo 1.091, izvajalo jih je 147 ustanov (glej graf 7). Največ programov je bilo namenjenih štiriletnemu srednjemu strokovnemu izobraževanju odraslih (560 programov). Med njimi so prevladovali ekonomski tehnik, predšolska vzgoja, strojni tehnik in tehnik računalništva. Triletnih programov za pridobitev srednje poklicne izobrazbe je bilo 301. Med njimi je bilo največ programov za trgovec, bolničar - negovalec ter gastronomske in hotelske storitve.

V manjšem obsegu se na portalu predstavljajo izvajalci študijskih programov terciarnega izobraževanja. Predstavljeni so na spletnem portalu eVŠ, ki objavlja informacije s področja visokega šolstva v Sloveniji ter omogoča iskanje po zbranih podatkih o visokošolskih zavodih in študijskih programih.

Največ je programov za pridobitev visokošolske izobrazbe prve bolonjske stopnje (156), največ (135) za pridobitev višje strokovne izobraževanje.

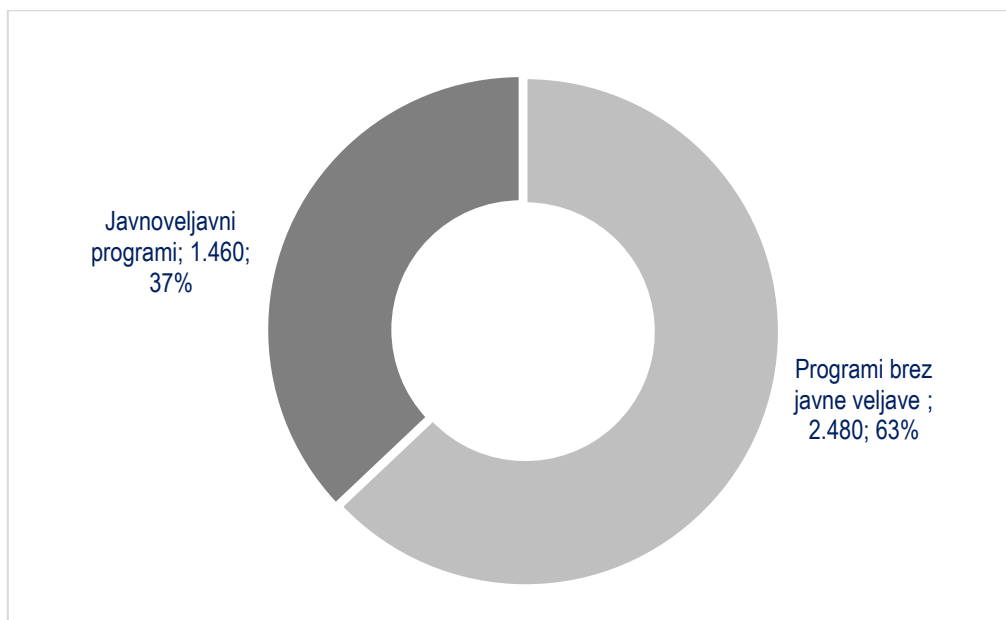

Graf 7: Izobraževalni programi za pridobitev formalne izobrazbe

V celotni izobraževalni ponudbi je bilo tudi letos več programov brez javne veljave kot javnoveljavnih programov za odrasle (glej graf 8). Po uspešno zaključenem izobraževanju po programu formalnega izobraževanja udeleženci pridobijo javnoveljavno izobrazbo.

Javnoveljavni izobraževalni programi neformalnega izobraževanja za odrasle so tisti, ki jih na predlog strokovnega sveta, pristojnega za izobraževanje odraslih, sprejme minister za izobraževanje. Glavni cilji

teh programov so pridobivanje in zviševanje ravni pismenosti in temeljnih možnosti ter izboljšanje splošne izobraženosti odraslih. Z izobraževanjem po javnoveljavnih izobraževalnih programih za odrasle se ne pridobi javnoveljavna izobrazba ne poklicna ali dodatna kvalifikacija, temveč po uspešno zaključenem izobraževanju odrasli udeleženci prejmejo potrdilo o opravljenem usposabljanju, ki je javna listina, s priložo, ki vsebuje popis znanj in veščin, pridobljenih v programu.

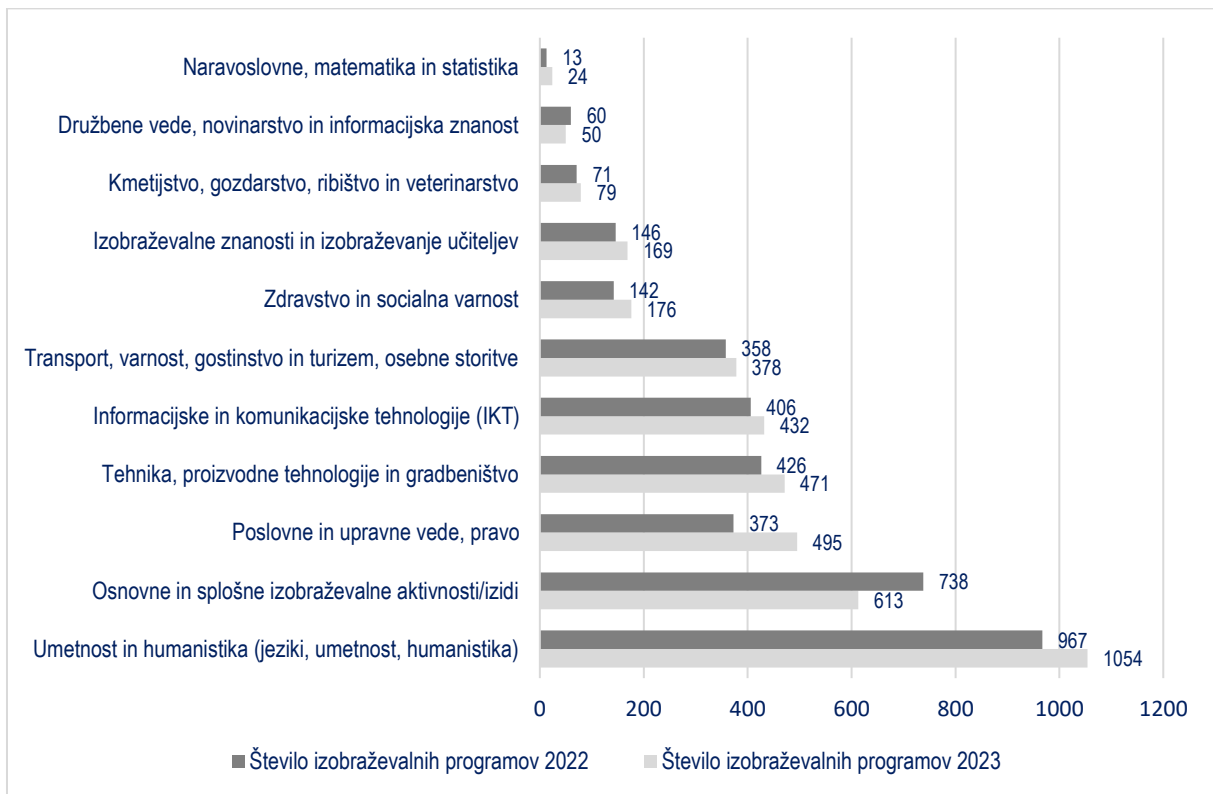
Graf 8: Javna veljavnost programov izobraževanja in učenja odraslih

5.8 Programi izobraževanja in učenja po vsebinah

Programi izobraževanja in učenja za odrasle pokrivajo širok spekter vsebinskih področij, ki zadovoljujejo različne potrebe in interese odraslih. Vsebine izobraževanj se prilagajajo potrebam posameznikov in ciljem izobraževalnih programov. Pomembno je, da izobraževalni programi odražajo sodobne izzive in potrebe družbe ter omogočajo odraslim posameznikom pridobivanje znanj in veščin, ki so uporabna v njihovem vsakdanjem življenju in poklicnem okolju.

Za analizo izobraževalne ponudbe po vsebinskih področjih smo programe razporedili po nacionalnem klasifikacijskem sistemu izobraževanja in usposabljanja KLASIUS, in sicer Klasifikaciji področij aktivnosti in izidov izobraževanja in usposabljanja (KLASIUS-P-16)³, po kateri smo izobraževalno ponudbo razporedili v enajst širših vsebinskih področij (glej graf 9).

³ <https://www.stat.si/klasius/>

Graf 9: Izobraževalni programi za odrasle po vsebinskih področjih KLASIUS-P-16 v letih 2022 in 2023

Izsledki analize kažejo, da je tudi letos največja ponudba izobraževalnih programov iz vsebinskega področja **umetnost in humanistika**, skupno jih več kot 1.000. Tu so združeni programi naslednjih vsebin: avdiovizualnega ustvarjanja, tehnike in multimedijske proizvodnje, likovne umetnosti, glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti, modnega oblikovanja, oblikovanja prostora in industrijskega oblikovanja, domače in umetnostne obrti (unikatni, umetniški izdelki), religije in teologije, zgodovine in arheologije, filozofije in etike, književnosti in jezikoslovja ter jezikov in usvajanja jezikov. Tudi letos je bilo znotraj tega vsebinskega področja največ programov učenja tujih jezikov (821), precej manj pa je bilo drugih vsebin (41 programov glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti, 36 domače in umetnostne obrti, 31 o avdiovizualnem ustvarjanju, tehnikah in multimedijski proizvodnji, 28 o likovni umetnosti idr.).

Vsebinsko področje **osebne in splošne izobraževalne aktivnosti/izidi** združuje vsebine splošnih izobraževalnih aktivnosti/izidov, osebnih spretnosti in osebnostnega razvoja ter pismenosti in matematične pismenosti. Največ programov znotraj tega področja (320) je bilo umeščenih v splošne izobraževalne aktivnosti/izide in osebne spretnosti in osebnostni razvoj (192).

Velika je bila tudi ponudba vsebin s področja **poslovne in upravne vede, pravo**, ki združuje vsebine poslovanje in upravljanje, menedžment, prodaja (trgovina) na debelo in drobno, delovne spretnosti, računovodstvo in revizija, tajništvo in administrativno delo, marketing in oglaševanje, poslovne in upravne vede, finančništvo, bančništvo in zavarovalništvo, pravo. Znotraj tega področja je bilo največ programov (142) umeščenih v interdisciplinarne izobraževalne aktivnosti/izide, pretežno poslovne in upravne vede, pravo ter poslovanje in upravljanje, menedžment (105).

Sledile so vsebine s področja **tehnika, proizvodne tehnologije in gradbeništvo**. Ta združuje področja: tehnika, kemijsko inženirstvo in procesi, okoljevarstvena tehnologija, elektrotehnika in energetika, elektronika in avtomatizacija, metalurgija, strojništvo in kovinarstvo, motorna vozila, ladje in letala,

proizvodne tehnologije, živilska tehnologija, laserska, papirniška plastična, steklarska tehnologija, rudarstvo in drugo pridobivanje rudnin, arhitektura, prostorsko načrtovanje, gradbeništvo in urbanizem. Največ programov s tega vsebinskega področja je bilo iz metalurgije, strojništva in kovinarstva (120 programov), drugih programov je bilo manj.

Sledila je izobraževalna ponudba s področja **informacijsko-komunikacijskih tehnologij**. Največ programov (174) se je navezovalo na vsebine uporabe računalnika ter informacijske in komunikacijske tehnologije (117).

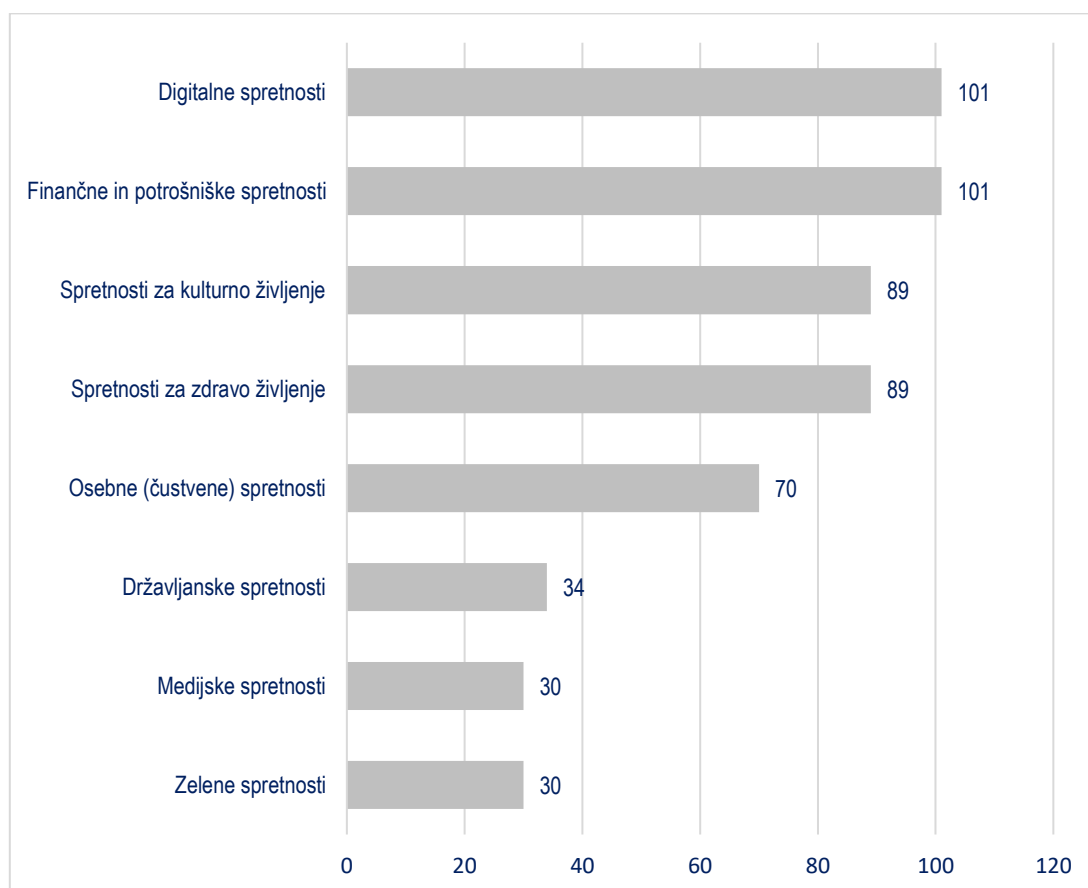
Najskromnejša izobraževalna ponudba pa je bila tudi letos na področju družbenih ved, novinarstva in informacijske znanosti (50 programov), naravoslovja, matematika in statistike (24).

5.9 Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev spretnosti za življenje

Tematiko spretnosti smo v Evropskem letu spretnosti predstavili tudi na portalu Kam po znanje. Izpostavili smo osem spretnosti, ki smo jih obravnavali na forumih projekta EPUO v letih 2022 in 2023, in sicer zelene, digitalne spretnosti ter spretnosti za zdravo in kulturno življenje, državljanske, medijske, osebne (čustvene) in medosebne ter finančne in potrošniške spretnosti. Predstavili smo ponudbo izobraževanja in učenja za posamezno spretnost ter jo analizirali po različnih kriterijih.

Iz celotne izobraževalne ponudbe, zbrane na portalu Kam po znanje, smo na podlagi nacionalne klasifikacije sistema izobraževanja in usposabljanja KLASIUS (Klasifikaciji področij aktivnosti in izidov izobraževanja in usposabljanja – KLASIUS-P-16) določili izobraževalne programe, ki omogočajo pridobitev in krepitev posameznih spretnosti za življenje. Za posamezno spretnost smo po različnih kriterijih analizirali izvajalce programov izobraževanja in učenja za pridobivanje oziroma krepitev teh spretnosti in njihovo ponudbo vsebin izobraževanja in usposabljanja.

Rezultati analize so pokazali, da so različni izvajalci izobraževanja in učenja tudi v letošnjem letu ponudili vsebinsko raznolike programe usposabljanja in učenja za pridobivanje določenih spretnosti. Pričakovano je največ izvajalcev nudilo odraslim vsebine za pridobitev ali nadgradnjo digitalnih spretnosti, ki so danes nujno potrebne za delovanje v sodobni informacijski družbi. Prav toliko izvajalcev pa je ponudilo tudi različne vsebine s področja financ in potrošništva, kar ni presenetljivo, saj sodobna družba postaja vse bolj potrošniška (glej graf 10). Nekoliko manjša je bila ponudba vsebin, namenjenih pridobivanju spretnosti za kulturno življenje, za zdravo življenje ter za osebnostne (čustvene) in medosebne spretnosti. Najmanj izvajalcev pa je imelo v svoji ponudbi izobraževanja za pridobivanje ali krepitev državljskih, medijskih in zelenih spretnosti.

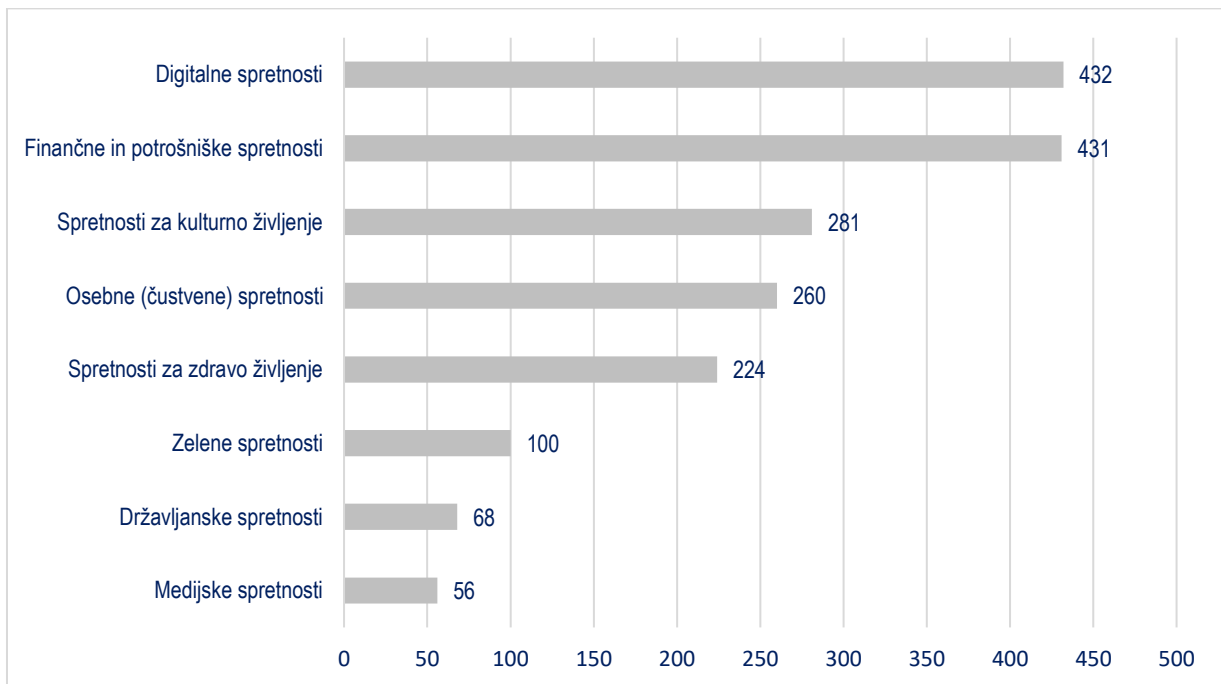
Graf 10: Izvajalci vsebin za pridobitev posameznih spretnosti za življenje

Odrasli so lahko največ znanja in spretnosti pridobivali s področja informacijsko-komunikacijskih tehnologij, kar je pričakovano, saj gre za znanja in spretnosti, nujna za delovanje v sodobni informacijski družbi. Največ programov se je navezovalo na vsebine uporabe računalnika ter informacijske in komunikacijske tehnologije, manjši del pa tudi na načrtovanje in administracijo podatkovnih baz in računalniških omrežij ter razvoj in analizo programske opreme in aplikacij.

Velika je bila tudi ponudba izobraževalnih vsebin s področja financ in potrošništva, zlasti vsebin s področja prodaje (trgovine) na debelo in drobno, računovodstva in revizije, bančništva in zavarovalništva, poslovnih in upravnih ved, marketinga in oglaševanja ter druge podobne vsebine.

Nekoliko manj vsebin so izvajalci namenili pridobivanju spretnosti za kulturno življenje, osebne (čustvene) spretnosti ter za zdravo življenje. Še manj izobraževanj so namenili vsebinam za pridobivanje zelenih spretnosti, kar je presenetljivo, saj so tovrstne vsebine zelo aktualne. Skromna pa je bila tudi ponudba državlanskih in medijskih vsebin (glej graf 11).

Odrasli lahko različne spretnosti in veščine pridobivajo v svojem lokalnem okolju, vendar je analiza pokazala, da je ponudba vsebin za pridobitev ali krepitev teh spretnosti največja v osrednjeslovenski regiji, predvsem v občini Ljubljana.

Graf 11: Izobraževalni programi za pridobitev spretnosti za življenje

5.9.1 Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev zelenih spretnosti

Izraz zelene spretnosti se nanaša na niz veščin in spretnosti, ki so potrebne za trajnostni razvoj in odgovorno ravnanje z okoljem. Te spretnosti so vse pomembnejše v svetu, ki se sooča z okoljskimi izzivi, kot so podnebne spremembe, izčrpavanje naravnih virov in izguba biotske raznovrstnosti. Posameznikom omogočajo razumevanje konceptov trajnostnega razvoja in sprejemanje odločitev, ki prispevajo k ohranjanju okolja za prihodnje generacije. Zelene spretnosti niso pomembne le za okolje, ampak tudi za trajnostni razvoj družbe in gospodarstva. Posamezniki in organizacije, ki razvijajo te spretnosti, lahko aktivno prispevajo k reševanju okoljskih izzivov in gradnji bolj trajnostne prihodnosti.

Lanskoletna analiza izobraževalne ponudbe za pridobitev zelenih spretnosti je pokazala, da je teh vsebin manj, kot smo pričakovali glede na njihovo vse večjo aktualnost. Izkazalo se je, da jih tudi v letošnjem letu izvajalci niso ponudili več. V svoji izobraževalni ponudbi je 30 ustanov nudilo odraslim 100 programov z vsebinami, ki so se navezovala na pridobivanje zelenih spretnosti. Največ programov s to tematiko so imele srednje šole in enote za odrasle pri srednjih šolah (preglednica 5). Tovrstne vsebine so bile v največji meri dostopne v gorenjski regiji, in sicer v občinah Naklo, Kranj in Škofja Loka (preglednici 6 in 7).

Preglednica 5: Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev zelenih spretnosti po vrsti ustanove

Vrsta ustanov	Število izvajalcev izobraževanja in učenja	Število programov izobraževanja in učenja
Srednja šola	13	63
Univerza za tretje življenjsko obdobje	3	14
Ljudska univerza	5	7
Višja strokovna šola	4	7
Inštitut	1	5
Javni zavod	2	2
Razvojna agencija	1	1
Zavod	1	1

Preglednica 6: Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev zelenih spretnosti po regijah

Regije	Število izvajalcev izobraževanja in učenja	Število programov izobraževanja in učenja
Gorenjska	5	25
Podravska	5	17
Osrednjeslovenska	4	16
Savinjska	6	15
Jugovzhodna Slovenija	3	12
Goriška	2	7
Pomurska	1	3
Primorsko-notranjska	2	3
Obalno-kraška	1	1
Zasavska	1	1

Preglednica 7: Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev zelenih spretnosti po regijah in občinah

Regija	Občine	Število izvajalcev izobraževanja in učenja	Število programov izobraževanja in učenja
Gorenjska	Naklo	2	22
	Kranj	2	2
	Škofja Loka	1	1
Goriška	Nova Gorica	1	6
	Ajdovščina	1	1
JV Slovenija	Novo mesto	2	11
	Trebnje	1	1
Obalno-kraška	Sežana	1	1
Osrednjeslovenska	Ljubljana	4	16
Podravska	Maribor	3	9
	Ptuj	1	5

	Lenart	1	3
Pomurska	Murska Sobota	1	3
Primorsko-notranjska	Postojna	2	3
Savinjska	Celje	2	5
	Velenje	2	5
	Šentjur	1	4
	Slovenske Konjice	1	1
Zasavska	Zagorje ob Savi	1	1

5.9.2 Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev digitalnih spretnosti

Digitalne spretnosti so postale ključne v sodobni informacijski družbi, saj se svet vse bolj preusmerja v digitalno okolje. Znanja in spretnosti s področja IKT so vse pomembnejši za posameznikovo delovanje v družbi, za ohranjanje zaposljivosti ter prispevanje k družbenemu, gospodarskemu in tehnološkemu napredku.

Povpraševanje po teh znanjih in spretnostih narašča, zato je tudi izobraževalna ponudba digitalnih vsebin za odrasle velika. V svoji ponudbi je 101 ustanova ponudila odraslim 432 izobraževalnih programov. Obsežno ponudbo so imele zlasti ljudske univerze, pa tudi zasebne ustanove in zasebne šole ter srednje šole, ki izobražujejo odrasle (preglednica 8). Največ možnosti za pridobivanje in krepitev teh spretnosti so imeli odrasli v osrednjeslovenski regiji, predvsem v občini Ljubljana (preglednici 9 in 10).

Preglednica 8: Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev digitalnih spretnosti po vrsti ustanove

Vrsta ustanov	Število izvajalcev izobraževanja in učenja	Število programov izobraževanja in učenja
Ljudska univerza	33	169
Zasebna organizacija, zasebna šola	17	96
Srednja šola	17	71
Zavod	5	26
Univerza za tretje življenjsko obdobje	5	24
Knjižnica – splošna	6	17
Višja strokovna šola	11	13
Društvo, zveza društev	3	5
Inštitut	1	5
Sklad, fundacija	1	3
Razvojna agencija	1	2
Javni zavod	1	1

Preglednica 9: Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev digitalnih spretnosti po regijah

Regije	Število izvajalcev izobraževanja in učenja	Število programov izobraževanja in učenja
Osrednjeslovenska	28	134
Savinjska	17	72
Gorenjska	9	57
Jugovzhodna Slovenija	5	42
Podravska	14	36
Koroška	6	21
Pomurska	5	19
Zasavska	3	17
Obalno-kraška	4	10
Posavska	2	9
Primorsko-notranjska	4	8
Goriška	4	7

Preglednica 10: Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev digitalnih spretnosti po regijah in občinah

Regija	Občine	Število izvajalcev izobraževanja in učenja	Število programov izobraževanja in učenja
Gorenjska	Kranj	3	31
	Škofja Loka	3	22
	Tržič	1	2
	Jesenice	1	1
	Radovljica	1	1
Goriška	Nova Gorica	2	5
	Ajdovščina	1	1
	Tolmin	1	1
JV Slovenija	Novo mesto	2	31
	Črnomelj	1	5
	Trebnje	1	4
	Kočevje	1	2
Koroška	Slovenj Gradec	1	12
	Ravne na Koroškem	4	9
Obalno-kraška	Koper	2	6
	Komen	1	2
	Sežana	1	2
Osrednjeslovenska	Ljubljana	25	130
	Vrhnika	1	2
	Domžale	1	1
	Grosuplje	1	1
Podravska	Maribor	7	19
	Slovenska Bistrica	3	7
	Ptuj	2	7

	Lenart	1	2
	Ormož	1	1
Pomurska	Lendava	1	8
	Murska Sobota	3	7
	Gornja Radgona	1	4
Posavska	Krško	2	9
Primorsko-notranjska	Postojna	2	5
	Ilirska Bistrica	1	2
	Bloke	1	1
Savinjska	Velenje	7	32
	Slovenske Konjice	1	13
	Celje	5	11
	Žalec	1	11
	Šentjur	1	3
	Rogaška Slatina	1	1
	Šmarje pri Jelšah	1	1
Zasavska	Trbovlje	2	15
	Litija	1	2

5.9.3 Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev spretnosti za zdravo življenje

Pridobivanje različnih spretnosti in znanj za zdravo življenje je pomembno za ohranjanje telesnega in duševnega zdravja ter splošnega blagostanja posameznika. Ta znanja in spretnosti omogočajo boljše obvladovanje življenjskih izzivov in prispevajo k dolgoročnemu ohranjanju zdravega načina življenja.

Odrasli lahko pridobivajo znanje in spretnosti za ohranjanje in krepitev svojega zdravja v različnih ustanovah. V svoji izobraževalni ponudbi je 89 ustanov namenilo 224 programov vsebinam s področja zdravja in zdravega načina življenja. Raznovrstno ponudbo se imele zlasti ljudske univerze in srednje šole za odrasle (preglednica 11). Največ teh izobraževanj in usposabljanj so imeli odrasli v osrednjeslovenski regiji, zlasti v ljubljanski občini (preglednici 12 in 13).

Preglednica 11: Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev spretnosti za zdravo življenje po vrsti ustanove

Vrsta ustanov	Število izvajalcev izobraževanja in učenja	Število programov izobraževanja in učenja
Ljudska univerza	26	78
Srednja šola	24	56
Zasebna organizacija, zasebna šola	12	38
Univerza za tretje življenjsko obdobje	4	15
Višja strokovna šola	8	14
Društvo, zveza društev	6	10
Inštitut	2	5
Zavod	3	3

Fakulteta	1	2
Knjižnica – splošna	2	2
Razvojnna agencija	1	1

Preglednica 12: Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev spretnosti za zdravo življenje po regijah

Regije	Število izvajalcev izobraževanja in učenja	Število programov izobraževanja in učenja
Osrednjeslovenska	24	70
Savinjska	16	38
Gorenjska	11	28
Jugovzhodna Slovenija	5	17
Podravska	9	15
Obalno-kraška	6	12
Goriška	3	9
Posavska	4	9
Zasavska	3	8
Koroška	3	6
Pomurska	3	6
Primorsko-notranjska	2	6

Preglednica 13: Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev spretnosti za zdravo življenje po regijah in občinah

Regija	Občine	Število izvajalcev izobraževanja in učenja	Število programov izobraževanja in učenja
Gorenjska	Jesenice	3	4
	Kranj	3	8
	Naklo	1	2
	Radovljica	1	1
	Škofja Loka	2	6
	Tržič	1	2
Goriška	Ajdovščina	1	1
	Nova Gorica	2	7
JV Slovenija	Črnomelj	1	1
	Kočevje	1	1
	Novo mesto	1	7
	Trebnje	1	3
Koroška	Ravne na Koroškem	1	2
	Slovenj Gradec	2	4
Obalno-kraška	Koper	2	2
	Izola	2	5
	Sežana	1	2
Osrednjeslovenska	Ljubljana	19	50

	Vrhnika	2	2
Podravska	Lenart	1	1
	Maribor	4	8
	Ormož	1	2
	Ptuj	1	1
	Ruše	1	1
	Slovenska Bistrica	1	1
Pomurska	Gornja Radgona	1	1
	Murska Sobota	2	5
Posavska	Krško	2	6
	Brežice	2	2
Primorsko-notranjska	Postojna	2	6
Savinjska	Celje	5	13
	Rogaška Slatina	2	5
	Slovenske Konjice	1	1
	Šentjur	1	3
	Šmarje pri Jelšah	1	1
	Velenje	3	7
	Žalec	1	3
Zasavska	Litija	1	2
	Trbovlje	1	5
	Zagorje ob Savi	1	1

5.9.4 Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev spretnosti za kulturno življenje

Znanje in spretnosti s področja kulture in umetnosti so raznoliki in se osredotočajo na različna vsebinska področja, ki zajemajo umetnost, zgodovino, kulturno dediščino, literaturo, glasbo in druge kulturne vidike. Spretnosti za kulturno življenje so ključne za gradnjo medsebojnega razumevanja, spoštovanja in sodelovanja v globalnem svetu. Zajemajo veščine, ki omogočajo posameznikom razumevanje, spoštovanje in učinkovito sodelovanje v raznolikih kulturnih okoljih. Omogočajo pa tudi, da se posameznik učinkovito vključuje v različno kulturno okolje, kar prispeva k osebni bogastvu in širjenju kulturnega znanja v družbi.

Tudi letos so lahko odrasli spoznavali številne vsebine s področja umetnosti in kulture, ki so jih ponudile raznovrstne ustanove (89 izvajalcev in 281 programov). Največjo ponudbo teh vsebin so imele univerze za tretje življenjsko obdobje in ljudske univerze (preglednica 14). Bogata ponudba je bila predvsem v osrednjeslovenski regiji, in sicer v občini Ljubljana (preglednici 15 in 16).

Preglednica 14: Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev spretnosti za kulturno življenje po vrsti ustanove

Vrsta ustanov	Število izvajalcev izobraževanja in učenja	Število programov izobraževanja in učenja
Univerza za tretje življenjsko obdobje	5	78
Ljudska univerza	23	65
Srednja šola	15	27
Knjižnica – splošna	5	24
Zavod	6	21
Fakulteta, umetniška akademija	2	17
Višja strokovna šola	10	12
Zasebna organizacija, zasebna šola	6	10
Društvo, zveza društev	8	10
Sklad, fundacija	1	5
Muzej, galerija	4	5
Knjižnica – visokošolska	1	4
Javni zavod	2	2
Razvojna agencija	1	1

Preglednica 15: Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev spretnosti za kulturno življenje po regijah

Regije	Število izvajalcev izobraževanja in učenja	Število programov izobraževanja in učenja
Osrednjeslovenska	32	115
Gorenjska	9	32
Savinjska	12	46
Jugovzhodna Slovenija	3	20
Podravska	12	23
Obalno-kraška	3	10
Koroška	3	8
Pomurska	5	7
Primorsko-notranjska	3	4
Goriška	2	3
Zasavska	1	1
Posavska	4	12

Preglednica 16: Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev spretnosti za kulturno življenje po regijah in občinah

Regija	Občine	Število izvajalcev izobraževanja in učenja	Število programov izobraževanja in učenja
Gorenjska	Škofja Loka	4	20
	Kranj	2	6
	Tržič	1	4
	Jesenice	1	1
	Radovljica	1	1
Goriška	Nova Gorica	1	2
	Idrija	1	1
JV Slovenija	Trebnje	1	13
	Novo mesto	2	7
Koroška	Ravne na Koroškem	2	6
	Slovenj Gradec	1	2
Obalno-kraška	Komen	1	7
	Sežana	2	3
Osrednjeslovenska	Ljubljana	29	102
	Vrhnika	1	10
	Domžale	1	2
	Logatec	1	1
Podravska	Maribor	10	18
	Slovenska Bistrica	1	4
	Lenart	1	1
Pomurska	Murska Sobota	2	3
	Lendava	1	2
	Gornja Radgona	1	1
	Veržej	1	1
Posavska	Krško	2	10
	Brežice	1	1
	Sevnica	1	1
Primorsko-notranjska	Postojna	1	2
	Bloke	1	1
	Cerknica	1	1
Savinjska	Velenje	2	22
	Celje	5	10
	Šmarje pri Jelšah	1	9
	Slovenske Konjice	1	2
	Rogaška Slatina	1	1
	Šentjur	1	1
	Žalec	1	1
Zasavska	Trbovlje	1	1

5.9.5 Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev finančnih in potrošniških spretnosti za življenje

Finančna in potrošniška znanja ter spretnosti so ključni za posameznikovo finančno blaginjo in uspešno obvladovanje osebnih financ. Omogočajo posameznikom, da razumejo svoje osebne finance, vključno s prihodki, izdatki, varčevanjem in investicijami. Pomagajo pri postavljanju in načrtovanju finančnih ciljev. Sposobnost učinkovitega upravljanja osebnih financ vodi v stabilnost in varnost posameznikovega gospodinjstva.

Znanje in spretnosti s področja potrošništva pomagajo posameznikom pravilno izbiro izdelkov in storitev. Razumevanje potrošniških pravic in odgovornosti pripomore k zaščiti potrošnikov pred morebitnimi goljufijami ali nepravilnostmi na trgu. Dober potrošnik primerja stvari, se informira ter premisli o svojih odločitvah pred nakupom.

Pomanjkanje finančne in potrošniške pismenosti lahko vodi v težave, kot so dolgovi, slabo upravljanje osebnih financ, težave z zadolževanjem in nepotrebni stroški. Sposobnost razumevanja in upravljanja finančnih zadev je torej ključna za doseganje osebnih in družbenih finančnih ciljev.

Izobraževalna ponudba tovrstnih vsebin je bila velika. 101 ustanova je odraslim ponudila 431 programov s temi vsebinami. Med njimi je bilo največ zasebnih ustanov in šole ter ljudskih univerz (preglednica 17). Največ izobraževanj s področja finančne in potrošniške pismenosti so imeli odrasli v osrednjeslovenski regiji, zlasti v ljubljanski občini (preglednici 18 in 19).

Preglednica 17: Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev finančnih in potrošniških spretnosti za življenje po vrsti ustanove

Vrsta ustanov	Število izvajalcev izobraževanja in učenja	Število programov izobraževanja in učenja
Zasebna organizacija, zasebna šola	21	139
Ljudska univerza	27	126
Srednja šola	22	85
Višja strokovna šola	14	17
Zavod	8	15
Knjižnica	1	14
Fakulteta	3	12
Sklad	1	9
Inštitut	1	7
Visoka strokovna šola	1	5
Zbornica	2	2

Preglednica 18: Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev finančnih in potrošniških spretnosti za življenje po regijah

Regije	Število izvajalcev izobraževanja in učenja	Število programov izobraževanja in učenja
Osrednjeslovenska	37	164
Savinjska	13	57
Podravska	15	54
Obalno-kraška	6	35
Jugovzhodna Slovenija	5	31
Gorenjska	8	29
Pomurska	4	17
Goriška	2	12
Zasavska	3	12
Koroška	3	11
Posavska	3	6
Primorsko-notranjska	2	3

Preglednica 19: Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev finančnih in potrošniških spretnosti za življenje po regijah in občinah

Regija	Občine	Število izvajalcev izobraževanja in učenja	Število programov izobraževanja in učenja
Gorenjska	Kranj	3	16
	Radovljica	3	8
	Škofja Loka	1	4
	Tržič	1	1
Goriška	Nova Gorica	2	12
JV Slovenija	Novo mesto	3	23
	Trebnje	1	5
	Kočevje	1	3
Koroška	Slovenj Gradec	1	7
	Muta	1	3
	Ravne na Koroškem	1	1
Obalno-kraška	Izola	1	14
	Sežana	2	11
	Koper	3	10
Osrednjeslovenska	Ljubljana	32	157
	Domžale	1	2
	Ivančna Gorica	1	2
	Kamnik	2	2
	Grosuplje	1	1
Podravska	Maribor	11	38
	Ptuj	2	9
	Slovenska Bistrica	1	6

	Ormož	1	1
Pomurska	Lendava	2	9
	Murska Sobota	2	8
Posavska	Brežice	1	4
	Krško	2	2
Primorsko-notranjska	Postojna	2	3
Savinjska	Celje	5	22
	Velenje	3	18
	Slovenske Konjice	1	6
	Žalec	1	6
	Rogaška Slatina	1	3
	Šentjur	1	1
	Šmartno pri Paki	1	1
Zasavska	Trbovlje	1	6
	Litija	1	4
	Zagorje ob Savi	1	2

5.9.6 Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev medijskih spretnosti za življenje

Medijske spretnosti so ključne v sodobni družbi, kjer je informacijski tok nenehno prisoten. Ustrezno znanje in spretnosti za življenje s področja medijev posameznikom omogočajo odgovorno, kritično in varno soočanje z medijskimi vsebinami ter aktivno sodelovanje v digitalnem in medijskem okolju. Posameznikom omogočajo lažje prepoznavanje lažnih informacij in kritično sprejemanje oglasov, novic in drugih vsebin.

Kljub aktualnosti je bilo teh vsebin manj, kot smo pričakovali. V svoji izobraževalni ponudbi je zgolj 30 ustanov imelo 56 programov z vsebinami, ki so se navezovala na pridobivanje medijskih znanj in spretnosti. Največ teh programov so imele zasebne organizacije, zasebne šole (preglednica 20). Te vsebine so bile odraslim dostopne le v sedmih regijah, največja ponudba pa je bila v osrednjeslovenski regiji, in sicer v občini Ljubljana (preglednici 21 in 22).

Preglednica 20: Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev medijskih spretnosti za življenje po vrsti ustanov

Vrsta ustanov	Število izvajalcev izobraževanja in učenja	Število programov izobraževanja in učenja
Zasebna organizacija, zasebna šola	4	15
Srednja šola	8	14
Univerza za tretje življenjsko obdobje	3	7
Ljudska univerza	4	6
Višja strokovna šola	4	4
Zavod	2	3
Fakulteta	1	2
Knjižnica – splošna	2	2

Sklad	1	2
Visoka strokovna šola	1	1

Preglednica 21: Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev medijskih spretnosti za življenje po regijah

Regije	Število izvajalcev izobraževanja in učenja	Število programov izobraževanja in učenja
Osrednjeslovenska	13	30
Savinjska	6	8
Gorenjska	3	7
Jugovzhodna Slovenija	2	4
Podravska	4	4
Goriška	1	2
Obalno-kraška	1	1

Preglednica 22: Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev medijskih spretnosti za življenje po regijah in občinah

Regija	Občine	Število izvajalcev izobraževanja in učenja	Število programov izobraževanja in učenja
Gorenjska	Škofja Loka	1	4
	Kranj	1	2
	Radovljica	1	1
Goriška	Nova Gorica	1	2
JV Slovenija	Novo mesto	1	2
	Trebnje	1	2
Obalno-kraška	Sežana	1	1
Osrednjeslovenska	Ljubljana	11	28
	Grosuplje	1	1
	Vrhnika	1	1
Podravska	Maribor	3	3
	Ormož	1	1
Savinjska	Celje	2	4
	Velenje	3	3
	Šmarje pri Jelšah	1	1

5.9.7 Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev osebnih (čustvenih) in medosebnih spretnosti za življenje

Osebnostne (čustvene) in medosebne spretnosti so pomembne za celovit razvoj posameznika v sodobnem svetu, kjer se od njega pričakuje, da bo kos različnim izzivom in dinamičnim situacijam. Te spretnosti zajemajo širok spekter veščin, ki omogočajo uspešno vodenje lastnega življenja, učinkovito komuniciranje z drugimi ter soočanje s stresom in spremembami. So ključne za doseganje uspeha v številnih vidikih

življenja, vključno s poklicnim delom, medosebnimi odnosi, zdravjem in osebnim zadovoljstvom. Pomagajo posamezniku graditi trajnostne in pozitivne odnose ter učinkovito premagovati izzive, s katerimi se srečuje v vsakdanjem življenju.

Izobraževalna ponudba vsebin s tega področja je zelo raznolika. Vsebine, ki so se navezovala na osebne spretnosti, je imelo 70 ustanov, ponudili so 260 programov. Največ programov s temi vsebinami so imele zasebne organizacije, zasebne šole (preglednica 23). Bogata ponudba je bila predvsem v osrednjeslovenski regiji, in sicer v Ljubljani (preglednici 24 in 25).

Preglednica 23: Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev osebnih (čustvenih) in medosebnih spretnosti za življenje po vrsti ustanove

Vrsta ustanov	Število izvajalcev izobraževanja in učenja	Število programov izobraževanja in učenja
Zasebna organizacija, zasebna šola	14	118
Ljudska univerza	19	43
Zavod	7	22
Univerza za tretje življenjsko obdobje	5	16
Društvo	5	14
Sklad	1	13
Inštitut	2	9
Višja strokovna šola	8	8
Srednja šola	2	7
Knjižnica	3	4
NVO	2	3
Fakulteta	1	2
Razvojnna agencija	1	1

Preglednica 24: Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev osebnih (čustvenih) spretnosti za življenje po regijah

Regije	Število izvajalcev izobraževanja in učenja	Število programov izobraževanja in učenja
Osrednjeslovenska	27	156
Gorenjska	9	31
Podravska	7	24
Savinjska	9	20
Jugovzhodna Slovenija	4	12
Posavska	2	4
Goriška	2	3
Obalno-kraška	3	3
Koroška	2	2
Pomurska	2	2

Zasavska	2	2
Primorsko-notranjska	1	1

Preglednica 25: Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev osebnih (čustvenih) in medosebnih spretnosti za življenje po regijah in občinah

Regija	Občine	Število izvajalcev izobraževanja in učenja	Število programov izobraževanja in učenja
Gorenjska	Škofja Loka	2	10
	Jesenice	1	6
	Kranj	3	6
	Naklo	1	4
	Tržič	1	4
	Radovljica	1	1
Goriška	Ajdovščina	1	2
	Nova Gorica	1	1
JV Slovenija	Novo mesto	2	10
	Črnomelj	1	1
	Trebnje	1	1
Koroška	Ravne na Koroškem	1	1
	Slovenj Gradec	1	1
Obalno-kraška	Dutovlje	1	1
	Komen	1	1
	Sežana	1	1
Osrednjeslovenska	Ljubljana	26	154
	Vrhnika	1	2
Podravska	Maribor	4	16
	Slovenska Bistrica	1	6
	Lenart	1	1
	Ormož	1	1
Pomurska	Radenci	1	1
	Murska Sobota	1	1
Posavska	Krško	1	2
	Sevnica	1	2
Primorsko-notranjska	Bloke	1	1
Savinjska	Velenje	4	14
	Žalec	1	2
	Celje	3	3
	Šmarje pri Jelšah	1	1
Zasavska	Litija	1	1
	Trbovlje	1	1

5.9.8 Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev državljskih spretnosti za življenje

Državljske spretnosti za življenje vključujejo niz veščin, ki omogočajo posameznikom aktivno, odgovorno in informirano sodelovanje v družbi. Te spretnosti in znanja so ključni za gradnjo demokratične družbe, ohranjanje človekovih pravic ter trajnostni in vključujoč razvoj. Posameznikom omogočajo, da postanejo aktiven del družbe, ki si prizadeva za izboljšanje kakovosti življenja za vse.

Izobraževalna ponudba vsebin s tega področja ni obsežna. Vsebine, ki so se navezovala na državljske spretnosti, je imelo zgolj 34 ustanov, ki so ponudile odraslim 68 programov. Največ tovrstnih programov so imele univerze za tretje življenjsko obdobje in ljudske univerze (preglednica 26). Bogata ponudba je bila v osrednjeslovenski regiji, in sicer v ljubljanski občini (preglednici 27 in 28).

Preglednica 26: Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev državljskih spretnosti za življenje po vrsti ustanove

Vrsta ustanov	Število izvajalcev izobraževanja in učenja	Število programov izobraževanja in učenja
Univerza za tretje življenjsko obdobje	5	26
Ljudska univerza	19	24
Knjižnica – splošna	3	7
Fakulteta	2	4
Društvo, zveza društev	2	3
Srednja šola	1	2
Muzej	1	1
Zasebna organizacija, zasebna šola	1	1

Preglednica 27: Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev državljskih spretnosti za življenje po regijah

Regije	Število izvajalcev izobraževanja in učenja	Število programov izobraževanja in učenja
Osrednjeslovenska	6	25
Savinjska	7	12
Gorenjska	5	7
Jugovzhodna Slovenija	2	4
Koroška	3	4
Obalno-kraška	2	4
Podravska	3	4
Pomurska	3	3
Primorsko-notranjska	2	3
Posavska	1	2

Preglednica 28: Izobraževalna ponudba vsebin za pridobitev državljskih spretnosti za življenje po regijah in občinah

Regija	Občine	Število izvajalcev izobraževanja in učenja	Število programov izobraževanja in učenja
Gorenjska	Kranj	2	3
	Škofja Loka	2	3
	Jesenice	1	1
JV Slovenija	Novo mesto	1	2
	Trebnje	1	2
Koroška	Ravne na Koroškem	2	2
	Slovenj Gradec	1	2
Obalno-kraška	Komen	1	3
	Sežana	1	1
Osrednjeslovenska	Ljubljana	5	23
	Vrhnika	1	2
Podravska	Maribor	2	3
	Slovenska Bistrica	1	1
Pomurska	Gornja Radgona	1	1
	Lendava	1	1
	Murska Sobota	1	1
Posavska	Krško	1	2
Primorsko-notranjska	Cerknica	1	2
	Postojna	1	1
Savinjska	Velenje	2	4
	Šmarje pri Jelšah	1	3
	Slovenske Konjice	1	2
	Celje	1	1
	Rogaška Slatina	1	1
	Šentjur	1	1

6. Zaključek

Pregled ponudbe izobraževanja in učenja za odrasle v številkah

Podatke, objavljene v portalu Kam po znanje, smo tudi letos analizirali in rezultate predstavili v poročilu. V analizo so bili zajeti izvajalci izobraževanja ter njihovi izobraževalni programi, ki so jih izvajalci prostovoljno predstavili na spletnem portalu do konca leta 2023.

Zanimanje izvajalcev za predstavitve na portalu Kam po znanje se je po obdobju pandemije covid-19 zopet povečalo. V letu 2022 je 267 izvajalcev izobraževanja in učenja predstavilo 3.700 programov izobraževanja in usposabljanja, v letu 2023 pa so 304 izvajalci objavili 3.940 izobraževalnih programov. Analiza izobraževalne ponudbe je pokazala sledeče:

Lokalna dostopnost izobraževanja in učenja za odrasle je pomembna

Manjša geografska oddaljenost je pomembna, saj olajša udeležbo v izobraževanju in učenju, spodbuja k večji vključenosti prebivalcev v izobraževalne dejavnosti v lokalni skupnosti, njihovo sodelovanje v lokalnih projektih in s tem k razvoju lokalnega okolja. Olajša dostopnost izobraževanja in učenja različnim skupinam prebivalstva, kar je še zlasti pomembno za večjo vključenost ranljivih skupin prebivalcev, tistih brez poklicne ali strokovne izobrazbe, z nizko stopnjo ključnih ali poklicnih zmožnosti, brezposelnih, mladih, ki so zgodaj opustili šolanje, in drugim socialno ogroženim skupinam.

Analiza zbrane izobraževalne ponudbe je pokazala, da se možnosti izobraževanja in učenja za odrasle v lokalnem okolju razlikujejo. V osrednjeslovenski regiji so možnosti za učenje in izobraževanja odraslih največje in raznovrstne, kar ni presenetljivo, saj ima regija z glavnim mestom Slovenije najpomembnejše izobraževalne ustanove ter bogato izbiro drugih ponudnikov izobraževanja in učenja za odrasle. Izobraževalna ponudba je obsežna in raznovrstna tudi v regijah z večjimi mestnimi središči, kot so Maribor, Velenje, Novo mesto, Celje, Kranj, Škofja Loka, v drugih regijah pa so možnosti izobraževanja in učenja v lokalnem okolju skromnejše.

Neformalno izobraževanje vse pomembnejša oblika izobraževanja odraslih

Odrasli pridobivajo znanje, spretnosti in veščine na različne načine. Izobražujejo se v izobraževalnih programih za pridobitev formalne izobrazbe (osnovnošolske, srednješolske in terciarne izobrazbe), po uspešnem zaključku izobraževanja pa pridobijo višjo raven izobrazbe ter ustrezne kvalifikacije in kompetence za potrebe poklicnega dela in osebni razvoj. Izobražujejo, usposablajo in učijo pa se tudi v neformalnih izobraževalnih programih in s priložnostnim učenjem. Neformalno izobraževanje je pomembna oblika izobraževanja in zajema večji del izobraževanja in učenja odraslih. Je zelo razvejano in posega na različna področja človekovega delovanja in zanimanja, zato se pogosto prepleta s poklicnim usposabljanjem in spopolnjevanjem.

V letu 2023 so izvajalci izobraževanja predstavili 2.849 programov neformalnega izobraževanja oziroma 72 % celotne ponudbe.

V ponudbi izobraževanja, ki omogoča pridobitev izobrazbe, je bilo največ programov za pridobitev srednje strokovne izobrazbe odraslih in programov za pridobitev srednje poklicne izobrazbe.

Največja je ponudba programov učenja tujih jezikov

Programi izobraževanja in učenja za odrasle pokrivajo širok spekter vsebinskih področij. Vsebine izobraževanj se prilagajajo potrebam posameznikov in cilje izobraževalnih programov za odrasle. Pomembno je, da se izobraževalni programi prilagajajo sodobnim izzivom ter omogočajo odraslim posameznikom pridobivanje znanj in veščin, ki so uporabni v njihovem vsakdanjem življenju in poklicnem okolju.

Vsakoletne analize izobraževalne ponudbe kažejo, da je ponudba programov, namenjenih učenju tujih jezikov (angleškega, nemškega, italijanskega, francoskega, slovenskega jezika kot tujega jezika) vsa leta najširša, saj je povpraševanje po tovrstnih znanjih vedno večje. Velika je bila tudi ponudba programov s področja osebnih in splošnih izobraževalnih aktivnosti, še zlasti osebnih spretnosti in osebnostnega razvoja, programov informacijskih in komunikacijskih tehnologij in uporabe računalnika ter poslovnih in upravnih ved. Najmanj programov je bili načrtovanih s področja naravoslovja, matematike in statistike, saj je povpraševanje po teh znanjih manjše.

Nadaljnji razvoj naloge

Tudi v letu 2024 bomo to nalogo povezali z mednarodnim projektom Uresničevanje novega Evropskega programa za učenje odraslih (EPUO) 2024–2025, kar bo omogočilo dodatno prepoznavnost ter izboljšanje kakovosti portala Kam po znanje po tehničnem in komunikacijskem vidiku. Še nadalje bomo predstavljali in analizirali izobraževalno ponudbo za pridobitev in krepitev spretnosti za življenje.

Naloga bo povezana tudi z novim projektom Ozaveščanje, obveščanje različnih javnosti in spodbujanje k večji vključenosti v vseživljenjsko učenje. Namen projekta je dvigniti splošno zavedanje o pomenu učenja in tako prispevati k povečevanju vključenosti odraslih v VŽU. V širši družbi nameravamo okrepiti pozitiven odnos do VŽU, ki prinaša napredek na osebnem, družbenem in delovnem področju ter povečati sodelovanje med izvajalci izobraževanja odraslih na nacionalni in lokalni ravni.

Skrbeli bomo za prodorno promocijo portala v najširši in strokovni javnosti. Najširšo javnost bomo na različne načine obveščali in informirali o številnih možnostih izobraževanja in učenja, ki so na voljo.

Povezovali se bomo z različnimi izvajalci izobraževanja in učenja za odrasle, jih še intenzivneje informirali o možnostih brezplačne predstavitve njihovih izobraževanj in spodbujali, naj redno objavljajo in ažurirajo svojo izobraževalno ponudbo na portalu. Le tako bomo lahko predstavili čim popolnejšo ponudbo formalnega, zlasti pa neformalnega izobraževanja in učenja za odrasle.

Tudi v prihodnje se bomo povezovali in sodelovali z različnimi ustanovami na področju izobraževanja ter njihovimi združenji, da bodo promovirali portal tudi po svojih komunikacijskih kanalih.